

*BADANIE I ANALIZA
LOKALNEGO RYNKU
PRACY POWIATU
STRZELECKO-
DREZDENECKIEGO
NA LATA 2022-2023*

Spis treści

WSTĘP.....	3
I. Szczegółowa charakterystyka powiatu strzelecko-drezdeneckiego.....	4
1. Uwarunkowania demograficzne i tendencje zmian.....	4
2. Charakterystyka gospodarki powiatu.	6
3. Główne zasoby i potencjał rozwojowy powiatu.....	8
4. Struktura osób pracujących w powiecie według sektorów gospodarczych	11
5. Bezrobocie w powiecie	12
6. Szkolnictwo w powiecie.....	16
7. Problemy wykluczenia społecznego w powiecie	17
II. WYNIKI BADAŃ - OSOBY BEZROBOTNE	20
1. Charakterystyka respondentów	20
2. Gotowość do podjęcia zatrudnienia.	26
3. Uczestnictwo i zainteresowanie formami wsparcia oferowanymi przez PUP.....	32
III. WYNIKI BADAŃ – PRACODAWCY	35
1. Charakterystyka respondentów.	35
2. Kondycja firmy oraz plany zatrudnieniowe.	37
3. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy.	44
WNIOSKI.....	47
Spis tabel	49
Spis wykresów.....	50
Załączniki	52

WSTĘP

Powiatowy Urząd Pracy w Strzelcach Krajeńskich przeprowadził badanie i analizę lokalnego rynku pracy powiatu strzelecko–drezdeneckiego na lata 2022 – 2023. Badanie rynku pracy zostało przeprowadzone zgodnie z metodologią wskazaną w opracowaniach przygotowanych na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej:

„Wprowadzenie do analizy rynku pracy. Przewodnik” M. Góra, U. Sztanderska.

„Podręcznik użytkownika metod, narzędzi i procedur diagnozowania zapotrzebowania na kwalifikacje i umiejętności na regionalnym i lokalnym rynku pracy” E. Kryńska, Ł. Arendt, I. Kuklak-Dolta, I. Poliwczak, H. Sobocka-Szczapa.

Badanie zrealizowano w III kwartale 2021 roku. Pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Strzelcach Krajeńskich oraz Filii w Drezdenku przeprowadzili ankiety osobiste lub telefoniczne ze 158 osobami bezrobotnymi zarejestrowanymi w PUP oraz z 73 przedsiębiorcami z terenu powiatu strzelecko-drezdeneckiego. Przedsiębiorcy zostali dobrani do badania w sposób warstwowo-losowy z uwzględnieniem wielkości zatrudnienia. Osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy, zostały dobrane do badania z uwzględnieniem następujących kryteriów: płeć, wiek, miejsce zamieszkania.

Ponadto diagnoza opracowana została również na podstawie danych pochodzących ze źródeł administracyjnych, na poziomie centralnym (m.in. dane Głównego Urzędu Statystycznego), ale także na szczeblu lokalnym (m.in. dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy).

I. Szczegółowa charakterystyka powiatu strzelecko-drezdeneckiego

1. Uwarunkowania demograficzne i tendencje zmian

Powiat strzelecko-drezdenecki znajduje się w północno-wschodniej części województwa lubuskiego. W jego skład wchodzi 5 gmin: Dobiegniew, Drezdenko, Strzelce Krajeńskie – gminy wiejsko-miejskie oraz Stare Kurowo i Zwierzyn – gminy wiejskie. Powierzchnia powiatu strzelecko-drezdeneckiego wynosi 1 248 km². Na dzień 31.12.2020 r. powiat zamieszkiwało 48 621 osób, co stanowi 4,8% ogółu zaludnienia województwa lubuskiego.

W okresie od 2016 do 2020 roku liczba ludności powiatu strzelecko-drezdeneckiego zmniejszyła się o 2,4%. Największy spadek liczby ludności wystąpił w gminie Dobiegniew (o 3,2%) oraz gminie Strzelce Krajeńskie (o 2,8%). Przyczyn takiego stanu rzeczy możemy upatrywać przede wszystkim w dwóch czynnikach. Pierwszym z nich jest ujemny przyrost naturalny, który w 2020 roku w powiecie wyniósł -4,44 na 1000 mieszkańców. Najgorsza sytuacja miała miejsce w gminie Dobiegniew, w której odnotowano przyrost naturalny na poziomie -7,39. Drugą przyczyną wyludniania się powiatu jest ujemne saldo migracji, które w 2020 roku wyniosło -3,8 na 1000 mieszkańców. Najwięcej osób opuszcza gminę Strzelce Krajeńskie, w której odnotowano saldo migracji na poziomie -5,9. Przyczyn opuszczania powiatu przez ludność możemy przede wszystkim upatrywać w małej ilości ofert pracy na lokalnym rynku, małej ilości większych zakładów pracy oraz niskich zarobkach. Powyższe czynniki mają znaczący wpływ na zmianę liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym. W okresie od 2016 do 2020 roku w powiecie strzelecko-drezdeneckim liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym zmalała o 3,8%. Największy spadek tej grupy odnotowano w gminie Dobiegniew (o 5,4%). W przypadku osób w wieku produkcyjnym także mamy do czynienia ze spadkiem ich liczby w powiecie o 5,9%. Największy spadek liczby takich osób odnotowano w gminie Dobiegniew (o 6,2%) oraz gminie Strzelce Krajeńskie (o 6,7%). Jedynie w przypadku osób w wieku poprodukcyjnym zauważalny jest wzrost ich liczby w powiecie o 10,0%, gdzie warto zauważyć, że w gminie Strzelce Krajeńskie ten przyrost wyniósł 11,4%.

Tabela 1. Zmiany w liczbie ludności w powiecie strzelecko-drezdeneckim z podziałem na gminy i wiek ekonomiczny w latach 2016-2020.

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Ludność ogółem	Liczba osób				
Powiat strzelecko-drezdenecki	49 842	49 701	49 366	49 009	48 621
Dobiegniew	6 673	6 664	6 597	6 536	6 462
Drezdenko	17 360	17 381	17 236	17 100	17 009
Stare Kurowo	4 130	4 083	4 082	4 062	4 034
Strzelce Krajeńskie	17 292	17 213	17 097	16 993	16 809
Zwierzyn	4 387	4 360	4 354	4 318	4 307
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	Liczba osób				
Powiat strzelecko-drezdenecki	9 328	9 265	9 189	9 079	8 975
Dobiegniew	1 110	1 106	1 077	1 065	1 050
Drezdenko	3 319	3 311	3 284	3 244	3 220
Stare Kurowo	787	775	780	761	759
Strzelce Krajeńskie	3 263	3 235	3 206	3 182	3 122
Zwierzyn	849	838	842	827	824
Ludność w wieku produkcyjnym	Liczba osób				
Powiat strzelecko-drezdenecki	30 948	30 578	30 083	29 617	29 125
Dobiegniew	4 166	4 114	4 066	4 007	3 906
Drezdenko	10 655	10 584	10 374	10 208	10 067
Stare Kurowo	2 596	2 546	2 528	2 507	2 455
Strzelce Krajeńskie	10 717	10 542	10 351	10 170	9 996
Zwierzyn	2 814	2 792	2 764	2 725	2 701
Ludność w wieku poprodukcyjnym	Liczba osób				
Powiat strzelecko-drezdenecki	9 566	9 858	10 094	10 313	10 521
Dobiegniew	1 397	1 444	1 454	1 464	1 506
Drezdenko	3 386	3 486	3 578	3 648	3 722
Stare Kurowo	747	762	774	794	820
Strzelce Krajeńskie	3 312	3 436	3 540	3 641	3 691
Zwierzyn	724	730	748	766	782

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Podobną tendencję można także zauważyć w prognozie ludności do 2050 roku opracowanej przez Główny Urząd Statystyczny. Zarówno w województwie lubuskim jak i powiecie strzelecko-drezdeneckim przewidywany jest spadek liczby ludności w porównaniu do 2020 roku: o 12,8% dla województwa oraz 15,4% dla powiatu. Zauważalny jest także spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym: dla województwa – o 30,3% i o 18,1%, dla powiatu – o 28,2% i o 20,9%. W przypadku osób w wieku poprodukcyjnym przewidywany jest wzrost ich liczby – o 16,0% dla województwa oraz o 10,8% dla powiatu. Te powyższe czynniki mają wpływ na wzrost wskaźnika obciążenia demograficznego o 10,9 p.p. dla województwa oraz 11,6 p.p dla powiatu.

Tabela 2. Prognoza ludności GUS do 2050 roku.

Wyszczególnienie	Województwo lubuskie			Powiat strzelecko – drezdenecki		
	2020	2050	wzrost / spadek (-) %, 2020 = 100%	2020	2050	wzrost / spadek (-) %, 2020 = 100%
Ludność ogółem	1 007 145	878 645	-12,8	48 621	41 151	-15,4
Wiek przedprodukcyjny	182 199	126 997	-30,3	8 975	6 441	-28,2
Wiek produkcyjny	602 205	493 229	-18,1	29 125	23 048	-20,9
Wiek poprodukcyjny	222 741	258 419	16,0	10 521	11 662	10,8
Wskaźnik obciążenia demograficznego	67,2%	78,1%	10,9 p.p.	66,9%	78,5%	11,6 p.p.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

2. Charakterystyka gospodarki powiatu

Opisane powyżej zjawiska mogą mieć negatywny wpływ na rozwój gospodarki powiatu. Tendencja związana ze spadkiem liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrostem osób w wieku poprodukcyjnym może spowodować problemy kadrowe wielu firm.

Ważnym elementem wpływającym na gospodarkę powiatu oprócz liczby potencjalnych kandydatów do pracy jest liczba podmiotów gospodarczych. W 2020 roku w powiecie strzelecko-drezdeneckim na 10 tys. mieszkańców przypadało 1 769,6 podmiotów gospodarczych. Warto także zauważyć, że w ciągu ostatnich 5 lat w powiecie odnotowano wzrost liczby podmiotów o 19,0%. Największy wzrost podmiotów nastąpił w gminie Stare Kurowo (27,3%) a najmniej w gminie Strzelce Krajeńskie (14,1%).

Tabela 3. Liczba podmiotów gospodarczych na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Powiat strzelecko-drezdenecki	1 487,0	1 532,8	1 603,6	1 689,2	1 769,6
Dobiegniew	1 620,3	1 667,5	1 851,9	1 946,6	1 999,5
Drezdenko	1 558,9	1 587,3	1 679,2	1 780,0	1 869,5
Stare Kurowo	1 074,7	1 119,4	1 230,2	1 292,4	1 368,6
Strzelce Krajeńskie	1 559,2	1 631,6	1 631,7	1 702,1	1 779,7
Zwierzyn	1 123,0	1 131,8	1 190,3	1 288,1	1 392,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Na dzień 31.12.2020 roku w powiecie strzelecko-drezdeneckim zarejestrowane były 5154 podmioty gospodarcze. Prawie co czwarta (23,19%) firma działa w branży związanej z handlem hurtowym i detalicznym; naprawą pojazdów samochodowych włączając motocykle (sekcja G PKD). Drugą najliczniejszą branżą występującą w powiecie (15,10%) jest budownictwo. Natomiast najmniej podmiotów gospodarczych prowadzi działalność związaną z górnictwem

i wydobywaniem (0,04%) oraz wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (0,14%).

Tabela 4. Podmioty gospodarcze według grup sekcji PKD w powiecie strzelecko-drezdeneckim w 2020 r.

Sekcja	Liczba	Udział %
Sekcja A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	250	4,85%
Sekcja B Górnictwo i wydobywanie	2	0,04%
Sekcja C Przetwórstwo przemysłowe	452	8,77%
Sekcja D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	7	0,14%
Sekcja E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	18	0,35%
Sekcja F Budownictwo	778	15,10%
Sekcja G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1195	23,19%
Sekcja H Transport i gospodarka magazynowa	344	6,67%
Sekcja I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	127	2,46%
Sekcja J Informacja i komunikacja	55	1,07%
Sekcja K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	96	1,86%
Sekcja L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	391	7,59%
Sekcja M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	242	4,70%
Sekcja N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	163	3,16%
Sekcja O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	46	0,89%
Sekcja P Edukacja	136	2,64%
Sekcja Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	346	6,71%
Sekcja R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	110	2,13%
Sekcja S Pozostała działalność usługowa i Sekcja T Usługi gospodarstw domowych	390	7,57%
Ogółem	5154	100,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Podmioty gospodarcze działające w 2020 roku w powiecie strzelecko-drezdeneckim można także podzielić ze względu na gminy w których działają oraz wielkość zatrudnienia. Najwięcej podmiotów gospodarczych zlokalizowanych było w gminie Drezdenko (36,5%) oraz gminie Strzelce Krajeńskie (34,5%), natomiast najmniej w gminie Stare Kurowo (6,5%) oraz gminie Zwierzyn (7,3%). W powiecie strzelecko-drezdeneckim mikroprzedsiębiorstwa stanowiły 96,5%, małe przedsiębiorstwa – 2,8%, średnie przedsiębiorstwa – 0,7%. W 2020 roku w powiecie strzelecko-drezdeneckim znajdowały się tylko 2 duże przedsiębiorstwa (wszystkie w gminie Drezdenko).

Tabela 5. Podmioty gospodarcze według klas wielkości w gminach powiatu strzelecko-drezdeneckiego w 2020 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	0 - 9	10 - 49	50 - 249	250 - 999
Powiat strzelecko-drezdenecki	5 154	4 972	146	34	2
Dobiegniew	781	753	23	5	0
Drezdenko	1 882	1 819	48	13	2
Stare Kurowo	336	325	9	2	0
Strzelce Krajeńskie	1 779	1 716	51	12	0
Zwierzyn	376	359	15	2	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Ważnym elementem wpływającym na gospodarkę powiatu jest ilość nakładów na inwestycje. W okresie od 2016 do 2020 roku zauważalny jest znaczący wzrost wydatków na inwestycje

w przedsiębiorstwach. W ciągu 5 lat nakłady inwestycyjne w powiecie strzelecko-drezdeneckim zwiększyły się o 394,3%. Największy wzrost odnotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych; transporcie i gospodarce magazynowej; zakwaterowaniu i gastronomii; informacji i komunikacji – o 2517,7%. Jedynie w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie zauważalny jest spadek inwestycji o 56,3%.

Tabela 6. Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sekcji działalności w powiecie strzelecko-drezdeneckim w latach 2016-2020.

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
	w tys. zł				
ogółem	61 982	120 187	151 030	124 637	306 391
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6 349	6 814	14 517	5 622	2 777
przemysł i budownictwo	46 408	96 355	118 935	95 600	129 400
handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	6 527	15 635	15 261	21 188	170 858
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	285	677	457	813	699
pozostałe usługi	2 413	706	1 860	1 414	2 657

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

3. Główne zasoby i potencjał rozwojowy powiatu

Zgodnie z treścią Programu Rozwoju Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego na lata 2016 -2023¹ wynika, iż bariery rozwojowe, którymi charakteryzuje się nasz region (m.in. słabe przyciąganie kapitału oraz niska innowacyjność przedsiębiorstw, ograniczona dostępność komunikacyjna, słaba dostępność infrastruktury cyfrowej, ubóstwo ekonomiczne mieszkańców województwa, niska jakość kształcenia) w znacznym stopniu mają wpływ na obecną sytuację społeczno-gospodarczą powiatu strzelecko-drezdeneckiego. Rozwój ww. aspektów gospodarki powiatu, przyczyni się do zwiększenia potencjału rozwojowego powiatu, który obecnie zapewniony jest dzięki m.in.:

- dużej atrakcyjności przyrodniczej (Drawieński Park Narodowy, Puszcza Notecka, rezerwaty),
- dobrze wykształconej sieci żeglownych dróg wodnych – rzeka Noteć stanowiąca ważny potencjał transportowy łączący poprzez Kanał Bydgoski dorzecza Odry i Wisły,
- funkcjonującej Kopalni Ropy Naftowej i Gazu Ziarnnego Lubiatów,
- rozwiniętym: przemyśle drzewnym i metalowym, rzemiośle,

¹ Program Rozwoju Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego na lata 2016-2023, Strzelce Krajeńskie 2016

- obecności obszarów o korzystnych warunkach do prowadzenia gospodarki rolnej,
- różnorodności kulturowej, obecności mniejszości narodowych i etnicznych, w tym Łemków,
- licznym obiektom zabytkowym.

Ze względu na warunki naturalne powiatu jest on atrakcyjnym obszarem turystycznym Polski. Powiat strzelecko-drezdenecki charakteryzuje się dużym zalesieniem, które ma wpływ na potencjał produkcyjny i społeczny. Ilość lasów w powiecie stanowi także duży walor przyrodniczy i estetyczny.

W 2020 roku w powiecie strzelecko-drezdeneckim grunty leśne zajmowały obszar 64 491,31 ha, co stanowiło ponad połowę powierzchni całego powiatu. Największym zalesieniem charakteryzują się gmina Drezdenko (65,1%) oraz gmina Dobiegniew (60,3%). Najmniejszy wskaźnik lesistości występuje w gminie Zwierzyn (12,3%). W 2020 roku w porównaniu do 2016 roku zauważalny był nieznaczny spadek powierzchni lasów w powiecie (o 0,1%), który wynika z wykorzystywania potencjału produkcyjnego tego regionu.

Tabela 7. Grunty leśne woj. lubuskiego i powiatu strzelecko-drezdeneckiego w latach 2016 - 2020.

Wyszczególnienie	ogółem		lesistość w %	
	2016	2020	2016	2020
	[ha]	[ha]	[%]	[%]
LUBUSKIE	709 651,59	710 344,06	49,3	49,3
Powiat strzelecko-drezdenecki	64 551,01	64 491,31	50,3	50,2
Dobiegniew	21 812,34	21 807,29	60,3	60,3
Drezdenko	26 930,31	26 890,08	65,2	65,1
Stare Kurowo	2 190,98	2 195,24	27,4	27,5
Strzelce Krajeńskie	12 346,61	12 329,12	37,8	37,8
Zwierzyn	1 270,77	1 269,58	12,3	12,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Ze względu na zasoby naturalne powiatu ważnymi elementami gospodarki tego regionu są branże związane z leśnictwem i pozyskiwaniem drewna, jego przetwórstwem i turystyką. W powiecie strzelecko-drezdeneckim w 2020 roku podmioty działające w sekcji A, C oraz I stanowiły 16,1% ogółu podmiotów gospodarczych działających w powiecie. Do sekcji A zalicza się 250 podmiotów gospodarczych, z czego ponad połowa (60,1%) zajmuje się leśnictwem i pozyskiwaniem drewna (dział 02). Działalność gospodarczą związaną z sekcją C prowadzą 452 podmioty, z czego co czwarty podmiot zajmuje się produkcją wyrobów z drewna (25,2%), a 7,5% zajmuje się produkcją mebli. Zakwaterowaniem zajmuje się 26 podmiotów gospodarczych, a wyżywieniem 101 podmiotów.

Tabela 8. Liczba podmiotów gospodarczych według sekcji PKD: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo, przetwórstwo przemysłowe oraz działalność związana z zakwaterowaniem oraz usługami gastronomicznymi w powiecie strzelecko – drezdeneckim w 2020 roku.

Wyszczególnienie	Powiat strzelecko-drezdenecki	Dobiegniew	Drezdenko	Stare Kurowo	Strzelce Krajeńskie	Zwierzyn
Ogółem	5 154	781	1 882	336	1 779	376
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (Seksja A)	250	50	105	15	60	20
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna (Dział 02)	151	30	80	7	26	8
Przetwórstwo przemysłowe (Seksja C)	452	71	153	39	146	43
Produkcja wyrobów z drewna, korka (Dział 16)	114	25	45	13	21	10
Produkcja mebli (Dział 31)	34	2	14	2	15	1
Zakwaterowania i wyżywienie (Seksja I)	127	18	49	7	48	5
Zakwaterowanie (Dział 55)	26	7	6	1	12	0
Wyżywienie (Dział 56)	101	11	43	6	36	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Na rozwój gospodarczy danego regionu znaczący wpływ ma także przedsiębiorczość społeczeństwa, która przejawia się przede wszystkim w poziomie samozatrudnienia wśród ludności danego regionu. W okresie od 2016 do 2020 roku w powiecie strzelecko-drezdeneckim zauważalny jest ciągły wzrost liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, który w 2020 roku wyniósł 14,92%. Największy wzrost liczby takich osób wystąpił w gminie Stare Kurowo (o 27,78%), a najmniejszy w gminie Drezdenko (o 12,14%).

Tabela 9. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w powiecie strzelecko-drezdeneckim w latach 2016-2020.

Wyszczególnienie	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą				Wzrost/spadek (-) %, 2016 = 100 %				
	2016	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
Powiat strzelecko-drezdenecki	3 458	3 522	3 697	3 845	3 974	1,85%	6,91%	11,19%	14,92%
Dobiegniew	499	506	554	572	575	1,40%	11,02%	14,63%	15,23%
Drezdenko	1 384	1 401	1 449	1 500	1 552	1,23%	4,70%	8,38%	12,14%
Stare Kurowo	216	220	250	264	276	1,85%	15,74%	22,22%	27,78%
Strzelce Krajeńskie	1 119	1 153	1 189	1 233	1 269	3,04%	6,26%	10,19%	13,40%
Zwierzyn	240	242	255	276	302	0,83%	6,25%	15,00%	25,83%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Program Rozwoju Powiatu Strzelecko – Drezdeneckiego na lata 2016 – 2023 oraz Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Strzelce Krajeńskie do roku 2023 wskazują obszary interwencji w sferze społecznej oraz infrastruktury i gospodarki, które mogą uatrakcyjnić obszar powiatu, zwiększając jego potencjał rozwojowy, inwestycyjny, a także poprawiając poziom i jakość życia mieszkańców regionu. Zalecane do podjęcia działania w wybranych obszarach strategicznych to m.in.:

- poprawa warunków funkcjonowania placówek oświatowych, podniesienie jakości i efektywności kształcenia, dopasowanego do potrzeb rynku,
- wsparcie włączenia społecznego i poprawa usług ochrony zdrowia,
- podwyższenie stopnia zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, potrzeb bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców,
- rozwój społeczeństwa informacyjnego oraz rozwój e-usług,
- tworzenie warunków dla rozwoju inwestycji,
- wsparcie lokalnej przedsiębiorczości,
- wypromowanie produktów markowych powiatu,
- rozwój turystyki jako dziedziny gospodarki,
- tworzenie funkcjonalnej sieci drogowej i kolejowej o wysokim standardzie, wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- efektywne zarządzanie gospodarką wodną,
- tworzenie warunków sprzyjających poprawie stanu środowiska naturalnego,
- rozwój współpracy międzyregionalnej, transgranicznej i międzynarodowej².

4. Struktura osób pracujących w powiecie według sektorów gospodarczych

Ważnym elementem odzwierciedlającym stan gospodarki danego regionu jest wielkość zatrudnienia w sektorach gospodarczych na danym terenie. W powiecie strzelecko-drezdeneckim najwięcej osób zatrudnionych jest w przemyśle i budownictwie (32,9% ogółu pracujących) oraz w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (30,2% ogółu pracujących). W okresie od 2016 do 2020 roku największy wzrost zatrudnienia zaobserwowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych; transporcie i gospodarce magazynowej; zakwaterowaniu i gastronomii; informacji i komunikacji – o 14,13%. Duży spadek liczby osób zatrudnionych nastąpił w sektorze związanym z przemysłem i budownictwem (o 8,98%) oraz w działalności finansowej i ubezpieczeniowej; obsłudze rynku nieruchomości (o 9,36%). Wynikać to może z faktu automatyzacji niektórych dziedzin gospodarki powiatu, ale także ze względu na zastoje spowodowanych pandemią COVID-19.

² Program Rozwoju Powiatu Strzelecko–Drezdeneckiego na lata 2016-2023, Strzelce Krajeńskie 2016
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Strzelce Krajeńskie do roku 2023, Strzelce Krajeńskie, 2016

Tabela 10. Pracujący wg sektorów gospodarczych w powiecie strzelecko-drezdeneckim w latach 2016-2020.

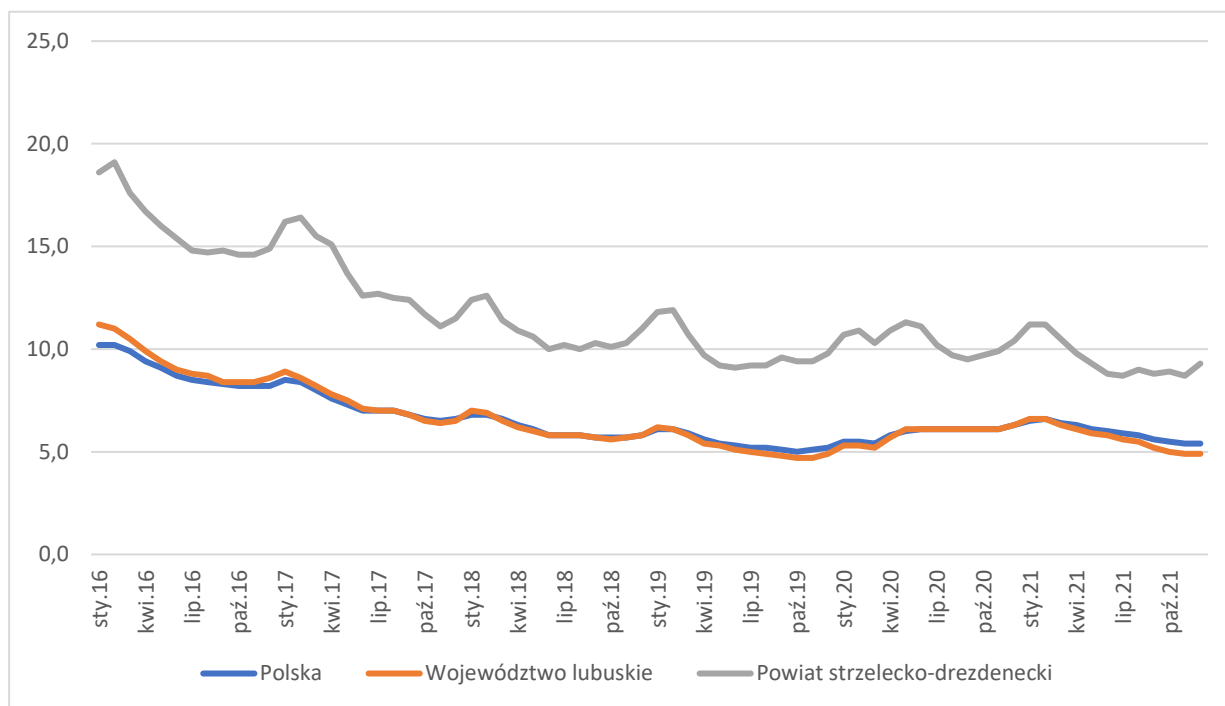
Wyszczególnienie	Pracujący wg sektorów gospodarczych					Wzrost/spadek (-) %, 2016 = 100%			
	2016	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
ogółem	11 613	11 713	11 664	11 846	11 384	0,86%	0,44%	2,01%	-1,97%
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3 525	3 499	3 472	3 477	3 429	-0,74%	-1,50%	-1,36%	-2,72%
przemysł i budownictwo	4 119	4 243	3 980	4 045	3 749	3,01%	-3,37%	-1,80%	-8,98%
handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja	1 359	1 392	1 581	1 633	1 551	2,43%	16,34%	20,16%	14,13%
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	235	254	253	245	213	8,09%	7,66%	4,26%	-9,36%
pozostałe usługi	2 375	2 325	2 378	2 446	2 442	-2,11%	0,13%	2,99%	2,82%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

5. Bezrobocie w powiecie

Powiat strzelecko-drezdenecki charakteryzuje się dużą stopą bezrobocia w porównaniu do województwa lubuskiego, czy też całego kraju. Na dzień 31.12.2021r. stopa bezrobocia w powiecie wyniosła 9,3% i była dużo wyższa w porównaniu do województwa lubuskiego (4,9%) oraz całego kraju (5,4%). Pomimo to w ciągu ostatnich 6 lat zauważalny jest ciągły spadek bezrobocia w powiecie z niewielkimi wzrostami na początku każdego roku. Porównując grudzień 2016 roku do grudnia 2021 roku zauważalny jest spadek bezrobocia o 5,6 p.p (XII 2016r.- 14,9%).

Wykres 1. Stopa bezrobocia dla powiatu strzelecko-drezdeneckiego, woj. lubuskiego i kraju w latach 2016-2021.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Na koniec 2021 roku w powiecie strzelecko-drezdeneckim zarejestrowanych było 1 566 osób bezrobotnych – o 40,4% mniej niż w 2016 roku. Najwięcej osób pochodziło z gminy Drezdenko (32,6% ogółu) oraz gminy Strzelce Krajeńskie (31,4% ogółu). Najmniej osób bezrobotnych zamieszkiwało gminę Zwierzyn – 6,9%. Największy spadek liczby osób bezrobotnych w porównaniu do 2016 roku, zaobserwowano w gminie Drezdenko – o 46,0%, a najmniejszy w gminie Zwierzyn – o 31,2%.

Tabela 11. Bezrobocie w powiecie z podziałem na gminy w latach 2016-2021

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Powiat strzelecko-drezdenecki	2 629	1 980	1 902	1 686	1 756	1 566
Dobiegniew	526	477	465	385	372	314
Drezdenko	947	670	628	535	555	511
Stare Kurowo	221	167	157	136	135	141
Strzelce Krajeńskie	778	538	541	512	576	492
Zwierzyn	157	128	111	118	118	108

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Na 1566 osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie strzelecko-drezdeneckim w grudniu 2021 roku 57,4% stanowiły kobiety. Najwięcej osób bezrobotnych znajdowało się w przedziale wiekowym 35 - 44 lata (23,8%, w tym 73,7% kobiet) i 45 - 54 lata (25,4%, w tym 65,7% kobiet). Najmniej osób legitymowało się wiekiem poniżej 25 lat (12,9%, w tym 65,8% kobiet). Największy spadek liczby osób bezrobotnych w porównaniu do 2016 roku odnotowano

w przedziale wiekowym pow. 55 r. ż. (o 45,6%), a najmniej w przedziale 45-54 lata (o 32,5%).

Tabela 12. Bezrobocie w powiecie z podziałem na wiek i płeć w latach 2016-2021.

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bezrobotni ogółem	2 629	1 980	1 902	1 686	1 756	1 566
kobiety	1 557	1 229	1 139	1 010	1 057	899
mężczyźni	1 072	751	763	676	699	667
24 lata i mniej	365	234	297	250	233	202
kobiety	255	171	203	171	150	133
mężczyźni	110	63	94	79	83	69
25-34	674	554	503	430	456	372
kobiety	491	419	371	325	352	274
mężczyźni	183	135	132	105	104	98
35-44	607	461	433	374	403	397
kobiety	376	322	285	255	284	261
mężczyźni	231	139	148	119	119	136
45-54	461	334	321	305	331	311
kobiety	250	183	187	170	183	164
mężczyźni	211	151	134	135	148	147
55 i więcej	522	397	348	327	333	284
kobiety	185	134	93	89	88	67
mężczyźni	337	263	255	238	245	217

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Charakterystyki bezrobocia w powiecie można dokonać także ze względu na wykształcenie osób, których dotknęło to zjawisko. Na koniec 2021 roku najwięcej osób bezrobotnych posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe (31,2%, w tym 50,7% kobiet) oraz gimnazjalne i niższe (30,6%, w tym 52,0% kobiet). Najmniej osób posiadało wykształcenie średnie ogólnokształcące (9,3%, w tym 72,6% kobiet) oraz wyższe (8,7%, w tym 68,6% kobiet). Największy spadek liczby osób bezrobotnych w porównaniu do 2016 roku odnotowano w grupie z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym (o 46,2%) a najmniej w grupie osób z wykształceniem wyższym (o 22,2%).

Tabela 13. Bezrobocie w powiecie z podziałem na wykształcenie i płeć w latach 2016-2021.

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bezrobotni ogółem	2 629	1 980	1 902	1 686	1 756	1 566
kobiety	1 557	1 229	1 139	1 010	1 057	899
mężczyźni	1 072	751	763	676	699	667
wyższe	176	155	138	132	142	137
kobiety	135	120	98	99	100	94
mężczyźni	41	35	40	33	42	43
policealne, średnie zawodowe	444	354	322	323	348	315
kobiety	310	259	222	216	230	202
mężczyźni	134	95	100	107	118	113
średnie ogólnokształcące	234	171	172	158	174	146
kobiety	183	137	133	125	135	106
mężczyźni	51	34	39	33	39	40
zasadnicze zawodowe/branżowe	909	685	634	548	574	489
kobiety	483	398	348	290	310	248
mężczyźni	426	287	286	258	264	241
gimnazjalne i poniżej	866	615	636	525	518	479
kobiety	446	315	338	280	282	249
mężczyźni	420	300	298	245	236	230

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Kolejnym sposobem podziału osób bezrobotnych jest ich dotychczasowy staż pracy. Na dzień 31.12.2021 roku w powiecie strzelecko-drezdeneckim najwięcej osób bezrobotnych posiadało staż pracy w przedziale 1-5 lat (24,8%, w tym 63,2% kobiet), natomiast najmniej w przedziale powyżej 30 lat (3,6%, w tym 24,6% kobiet). Porównując 2021 rok z rokiem 2016, największy spadek liczby osób bezrobotnych odnotowano w grupie posiadającej staż pracy 20-30 lat (o 52,9%), natomiast najmniejszy wśród osób o stażu pracy poniżej 1 roku (o 27,0%).

Tabela 14. Bezrobocie w powiecie z podziałem na staż pracy i płeć w latach 2016-2021.

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bezrobotni ogółem	2 629	1 980	1 902	1 686	1 756	1 566
kobiety	1 557	1 229	1 139	1 010	1 057	899
mężczyźni	1 072	751	763	676	699	667
bez stażu pracy	322	231	253	205	210	198
kobiety	228	163	172	135	138	120
mężczyźni	94	68	81	70	72	78
1 rok i mniej	389	305	317	285	280	284
kobiety	262	213	206	196	189	187
mężczyźni	127	92	111	89	91	97
1 - 5 lat	687	509	508	422	448	389
kobiety	447	354	349	293	309	246
mężczyźni	240	155	159	129	139	143
5 - 10 lat	446	331	282	286	293	275
kobiety	264	221	176	173	190	159
mężczyźni	182	110	106	113	103	116
10 - 20 lat	418	334	318	279	286	232
kobiety	227	188	163	131	139	118
mężczyźni	191	146	155	148	147	114
20 - 30 lat	278	184	162	149	167	131
kobiety	101	73	60	68	78	55
mężczyźni	177	111	102	81	89	76
powyżej 30 lat	89	86	62	60	72	57
kobiety	28	17	13	14	14	14
mężczyźni	61	69	49	46	58	43

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Ostatnim podziałem przedstawionym w tym opracowaniu jest czas pozostawania bez pracy. Pod koniec 2021 roku w powiecie strzelecko-drezdeneckim najwięcej osób bezrobotnych pozostawało bez pracy poniżej 3 miesięcy (35,2%, w tym 50,9% kobiet), powyżej 1 roku (33,5%, w tym 67,3% kobiet). Warto także zauważyć, że 16,3% osób bezrobotnych (w tym 70,3% kobiet) pozostawało bez zatrudnienia ponad 2 lata. Największy spadek liczby osób bezrobotnych w porównaniu do 2016 roku odnotowano w grupie pozostającej bez pracy od 6 do 12 miesięcy (o 49,1%), a najmniejszy w grupie osób pozostających bez pracy poniżej 3 miesięcy (o 33,5%).

Tabela 15. Bezrobocie w powiecie z podziałem na czas pozostawania bez pracy i płeć w latach 2016-2021.

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bezrobotni ogółem	2 629	1 980	1 902	1 686	1 756	1 566
kobiety	1 557	1 229	1 139	1 010	1 057	899
mężczyźni	1 072	751	763	676	699	667
3 miesiące i mniej	830	698	743	676	581	552
kobiety	414	359	366	333	273	281
mężczyźni	416	339	377	343	308	271
3 - 6 miesięcy	409	324	316	245	276	236
kobiety	242	190	192	153	173	133
mężczyźni	167	134	124	92	103	103
6 - 12 miesięcy	499	342	329	270	341	254
kobiety	305	238	207	175	221	131
mężczyźni	194	104	122	95	120	123
powyżej 12 miesięcy	891	616	514	495	558	524
kobiety	596	442	374	349	390	354
mężczyźni	295	174	140	146	168	170
powyżej 24 miesięcy	442	350	253	221	265	256
kobiety	308	252	185	166	198	180
mężczyźni	134	98	68	55	67	76

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

6. Szkolnictwo w powiecie

Oferowane przez instytucje edukacyjne ścieżki i możliwości uczenia się mają wpływ na szanse zatrudnienia, możliwości rozpoczęcia aktywności zawodowej czy uzyskiwane wynagrodzenie. Edukacja kształtuje zarówno kompetencje ogólne jak i pozwala na uzyskanie konkretnych kwalifikacji, w tym zawodowych, poszukiwanych przez pracodawców. Kształtowanie kierunków zmian systemu edukacji, zarówno formalnej jak i pozaformalnej, powinno brać pod uwagę zachodzące zmiany popytu na pracę. Odpowiednie dopasowanie popytu i podaży pracy ogranicza możliwość wystąpienia zjawiska bezrobocia. Do osi priorytetowych działań w zakresie nowoczesnej edukacji województwa lubuskiego należą:

- poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej,
- wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych,
- upowszechnienie kształcenia ustawicznego związanego z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych - doskonalenie jakości kształcenia zawodowego,
- doskonalenie umiejętności zawodowych osób dorosłych³.

³ Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020, Wersja nr 102, Zielona Góra, styczeń 2022

Działania mają być sfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Ponadto planuje się również realizację celów założonych we współpracy pracodawców ze szkołami zawodowymi „Teraźniejszość i przyszłość”. Na poziomie lokalnym i regionalnym planuje się:

- wspólne przygotowywanie programów nauczania,
- organizację zajęć praktycznych i praktyk zawodowych dla uczniów,
- organizację staży dla nauczycieli,
- wspólne prowadzenie kwalifikacyjnych kursów zawodowych z pracodawcami,
- zwiększenie dostępu uczniów i nauczycieli do nowoczesnych technik i technologii poprzez współpracę z pracodawcami i z uczelniami,
- wspólne działania z uczelniami w obszarze doradztwa zawodowego⁴.

W powiecie strzelecko–drezdeneckim funkcjonują: 3 licea ogólnokształcące (1 w Strzelcach Krajeńskich, 1 w Drezdenku i 1 w Dobiegniewie), 2 technika (1 w Strzelcach Krajeńskich i 1 w Drezdenku), a także 3 zasadnicze szkoły zawodowe (w Strzelcach Krajeńskich, w Dobiegniewie i w Drezdenku) i 1 specjalny ośrodek szkolno–wychowawczy w Strzelcach Krajeńskich.

7. Problemy wykluczenia społecznego w powiecie

Kolejnym aspektem wpływającym na gospodarkę powiatu strzelecko-drezdeneckiego jest wykluczenie społeczne części ludności zamieszkującej ten teren. W 2020 roku ośrodki pomocy społecznej przyznały świadczenia dla 4 980 rodzin zamieszkujących powiat (o 30,3% mniej niż w 2016 roku). Najwięcej rodzin otrzymało pomoc ze względu na ubóstwo (25,7%) oraz bezrobocie (19,9%). Najmniejsze zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej wystąpiło ze względu na sieroctwo i trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy (po 0,02%) oraz potrzebę ochrony ofiar handlu ludźmi (0,04%). W okresie od 2016 do 2020 roku zauważalny jest znaczący wzrost pomocy przydzielanej ze względu na sytuację kryzysową (o 825,0%) oraz klęski żywiołowe lub ekologiczne (o 500,0%). Natomiast największe spadki odnotowano przy sieroctwie (o 66,7%) oraz ubóstwie (o 44,4%).

⁴ Współpraca pracodawców ze szkołami zawodowymi. Teraźniejszość i przyszłość, Krajowy Ośrodek Wsparcia Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Warszawa, 2013

Tabela 16. Powody przyznania świadczenia z pomocy społecznej w powiecie strzelecko-drezdeneckim w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
ubóstwo	2 302	2 063	1 672	1 379	1 281
sieroctwo	3	1	3	2	1
bezdomność	88	81	62	62	67
potrzeba ochrony macierzyństwa	319	310	294	273	251
bezrobocie	1 677	1 492	1 267	1 055	989
niepełnosprawność	1 134	1 088	1 021	950	886
długotrwała lub ciężka choroba	979	996	991	917	895
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	371	374	379	360	338
przemoc w rodzinie	23	17	8	14	16
potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	1	2
alkoholizm	171	156	135	135	134
narkomania	15	15	16	14	14
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	45	51	47	40	38
trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy	0	0	0	0	1
zdarzenie losowe	12	16	9	19	24
sytuacja kryzysowa	4	0	5	6	37
klęska żywiołowa lub ekologiczna	1	1	1	1	6
ogółem	7 144	6 661	5 910	5 228	4 980

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Program rozwoju powiatu strzelecko–drezdeneckiego zakłada interwencje w sferze społecznej powiatu, której miałyby dotyczyć m.in. walki z bezrobociem, poprawy dostępności i jakości opieki zdrowotnej oraz pomocy społecznej. Ponadto założenia planu odnajdują odniesienie do osi priorytetowych RPO Lubuskie 2020. Oś priorytetowa nr 7 dotyczy równowagi społecznej, a jej celem jest zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego i niwelowanie dysproporcji społecznych⁵.

W powiecie strzelecko–drezdeneckim realizowana jest strategia przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, której cele to:

- wzmacnianie lokalnego systemu opieki na rodziną i dzieckiem,
- kreowanie zatrudnienia i przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia,
- aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych i seniorów,
- wysoki poziom edukacji⁶.

⁵ Program Rozwoju Powiatu Strzelecko–Drezdeneckiego na lata 2016-2023, Strzelce Krajeńskie 2016

⁶ Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021 – 2025, powiat strzelecko–drezdenecki 2020

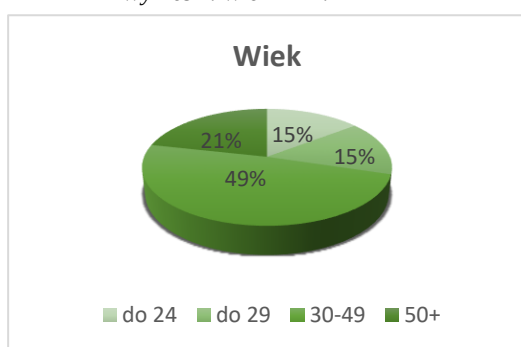
Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację wskazanych celów są: samorząd powiatowy i gminny, PUP, PCPR, NGO, OPS i jednostki oświatowe. Finansowanie założeń projektu oparte jest na funduszach, pochodzących z budżetów lokalnych, budżetu państwa, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Funduszu Pracy, a także na funduszach europejskich.

II. WYNIKI BADAŃ - OSOBY BEZROBOTNE

1. Charakterystyka respondentów

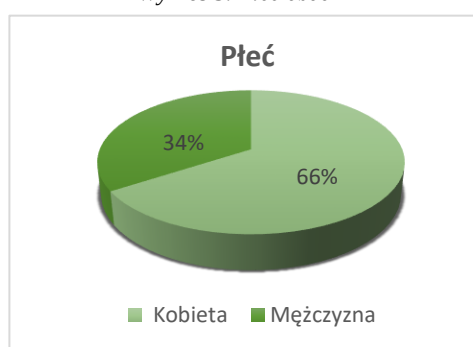
W badaniu udział wzięło 158 osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Strzelcach Krajeńskich, z czego 66% stanowiły kobiety (104K) oraz 34% mężczyźni (54M). Najliczniejszą grupę badanych, bo aż 49% stanowiły osoby między 30 a 49 rokiem życia (77 osób), następnie osoby powyżej 50 roku życia 21% (34 osoby) oraz po 15% osoby do 24 (23 osoby) i osoby do 29 roku życia (24 osoby).

Wykres 2. Wiek osób.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

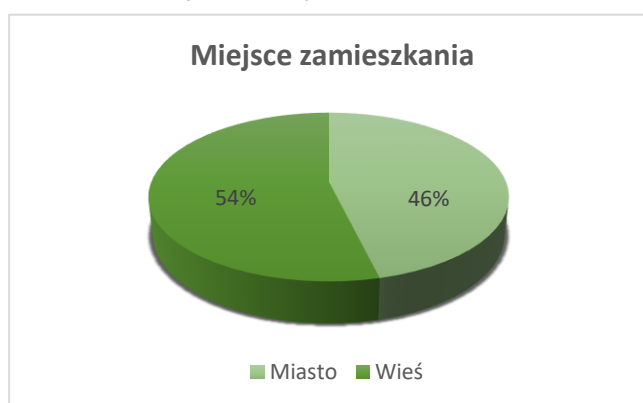
Wykres 3. Płeć osób

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego.

Większość respondentów zamieszkiwała wieś - 54% (85 osób), 46% to mieszkańcy miast (73 osoby).

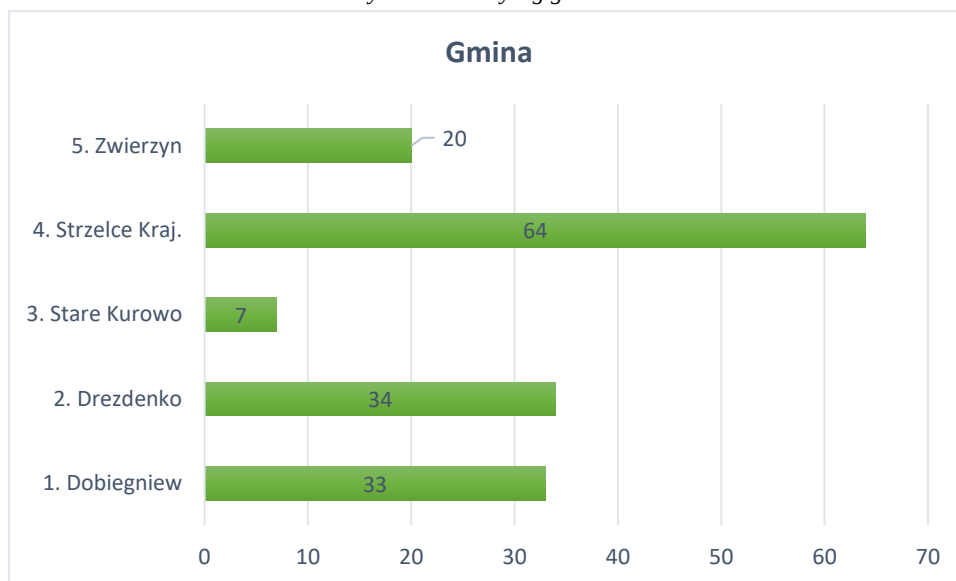
Wykres 4. Miejsce zamieszkania.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Spośród badanej zbiorowości 64 osoby (41%) to mieszkańcy gminy Strzelce Krajeńskie, 34 osoby (22%) gminy Drezdenko, 33 osoby (21%) gminy Dobiegniew, 20 osób (12%) to mieszkańcy gminy Zwierzyn i 7 osób (4%) biorących udział w badaniu to mieszkańcy gminy Stare Kurowo.

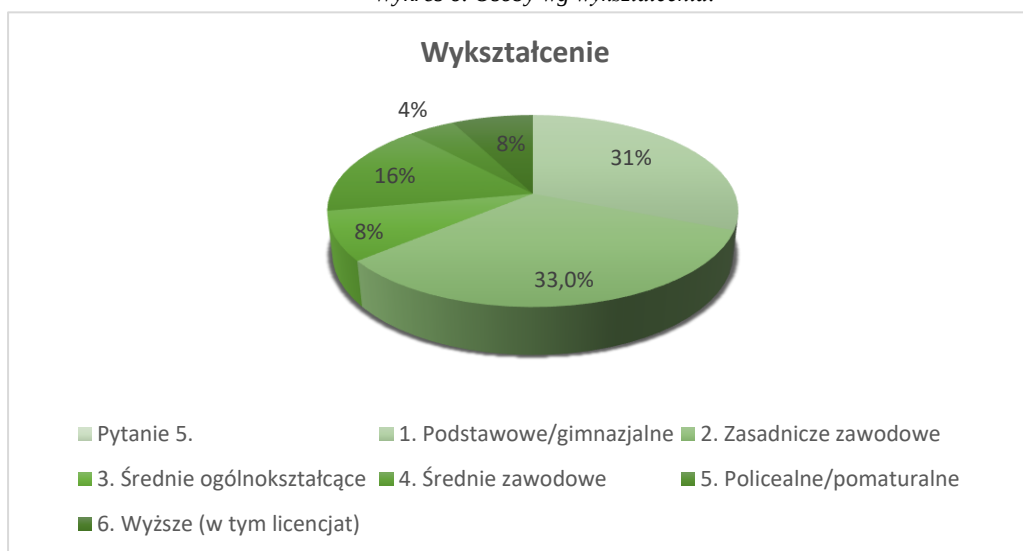
Wykres 5. Osoby wg gmin.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Największą grupę wśród respondentów stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 52 osoby (33%), następnie z wykształceniem podstawowym 49 osób (31%). Wykształcenie średnie zawodowe posiadało 25 osób (16%), następnie średnie ogólnokształcące 13 osób i wyższe 12 osób (po 8 %). Najmniej liczną grupą były osoby z wykształceniem policealnym lub pomaturalnym - 7 osób (4%).

Wykres 6. Osoby wg wykształcenia.

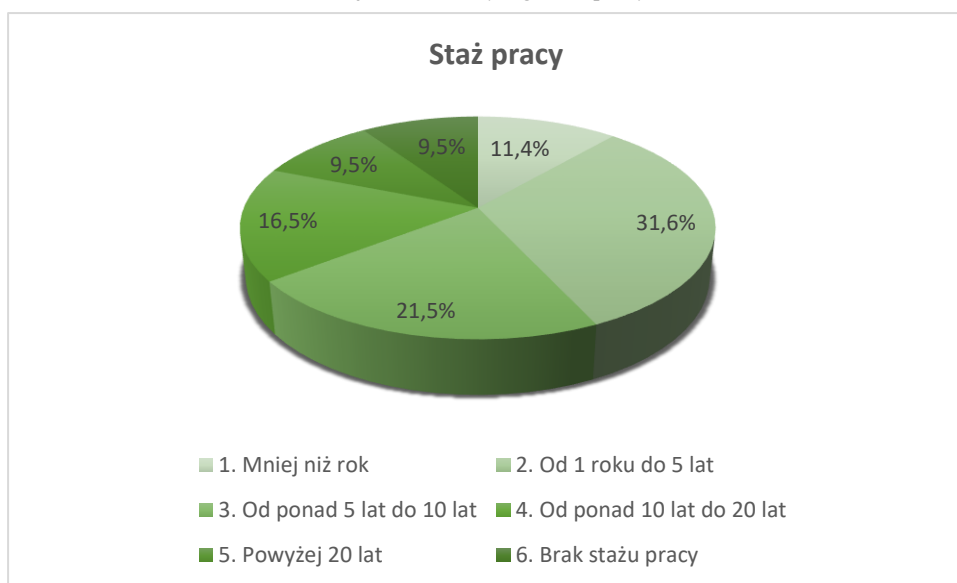
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Respondentów zapytano o zawód wyuczony oraz zawód najdłużej wykonywany. Głównymi wskazanymi były: zawód wyuczony - sprzedawca (15 odp.) mechanik pojazdów samochodowych (7 odp.), ślusarz (6 odp.), technik ekonomista (5 odp.). Zawód wykonywany: sprzedawca (35 odp.), kucharz (6 odp.), pracownik produkcji (5 odp.). Ponadto osoby

ankietowane wskazały dodatkowe kwalifikacje (poparte świadectwami, dyplomami lub certyfikatami etc.). Najczęstszymi wskazaniem były: prawo jazdy kat. B (59 odp.) oraz operator wózka widłowego (4 odp.).

Staż pracy od 1 do 5 lat posiadała największa grupa badanych tj. 50 osób (31,6%), 34 ankietowanych (21,5 %) - to osoby ze stażem pracy mieszczącym się w przedziale od 5 do 10 lat. Kolejna grupa to osoby ze stażem pracy od 10 do 20 lat - 26 osób (16,5%). Osób, które przepracowały mniej niż rok było 18 osób (11,4 %). Staż pracy powyżej 20 lat pracy posiadało tylko 15 osób (9,5%), natomiast bez stażu pracy było 15 osób (9,5%).

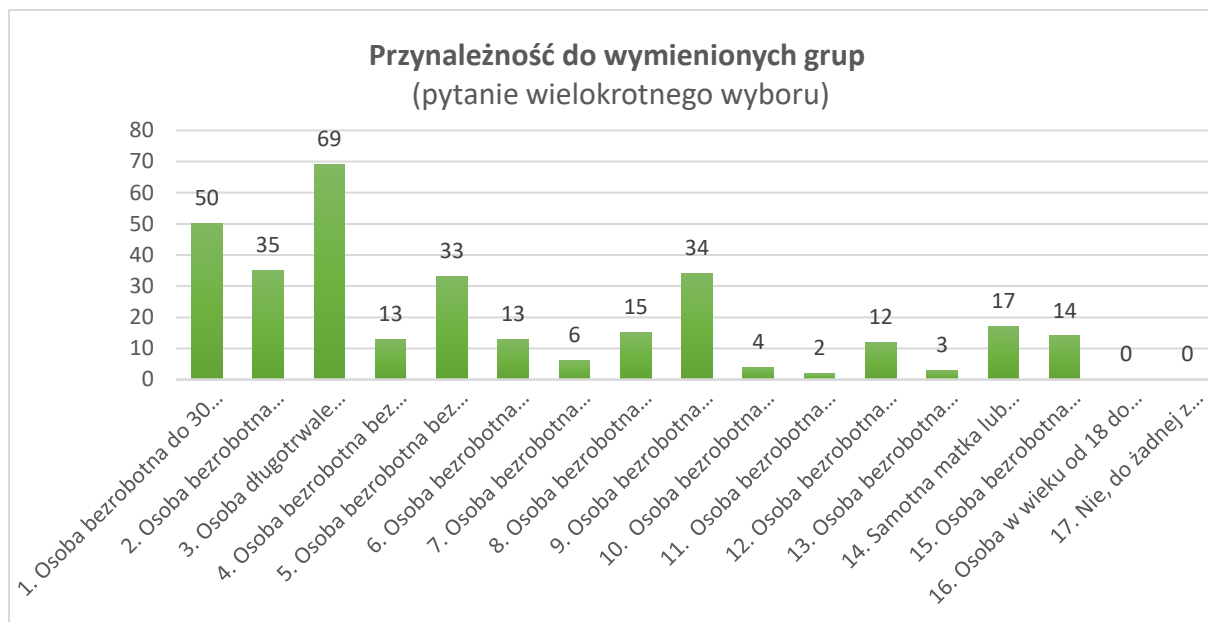
Wykres 7. Osoby wg stażu pracy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Ankietowanych zapytano o przynależność do wskazanych grup, przy czym można było wskazać kilka odpowiedzi. Z ankiety wynika, że aż **69 osób wskazało, że jest osobą długotrwale bezrobotną**. 50 wskazań to „osoba bezrobotna do 30 r.ż.”, 35 wskazań to „osoba bezrobotna powyżej 50 r.ż.”, 34 wskazania to „osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej” i **33 wskazania „osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych”**. Pozostały rozkład odpowiedzi zaprezentowany został na wykresie nr 8.

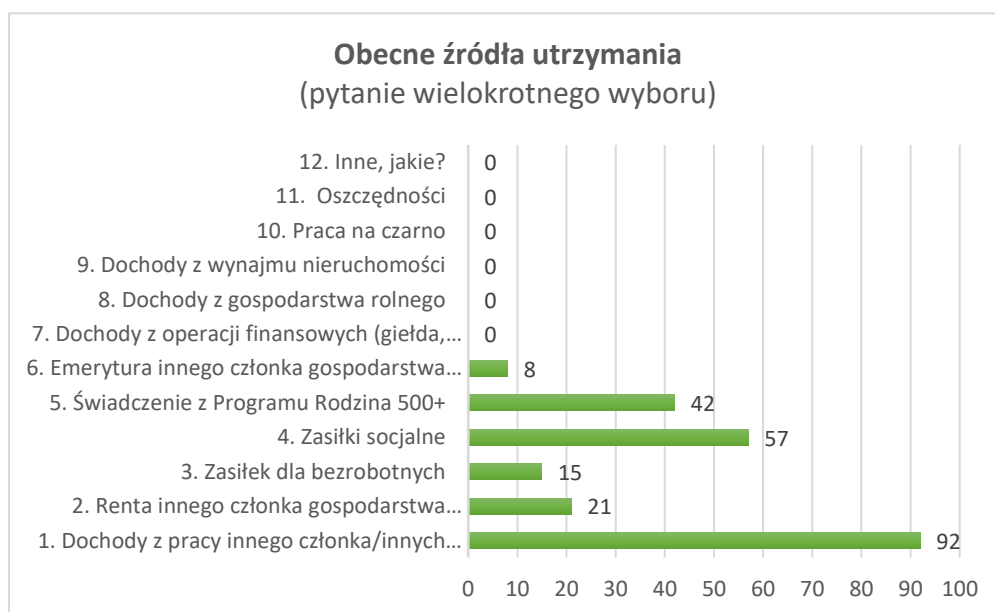
Wykres 8. Osoby wg przynależności do grup.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Na pytanie dotyczące obecnego źródła utrzymania najczęściej wskazywano na **„dochody z pracy innego członka/innych członków gospodarstwa domowego”** - 92 wskazania, „zasiłki socjalne” - 57 wskazań, „świadczenie z Programu Rodzina 500+” - 42 wskazania, „renta innego członka gospodarstwa domowego” - 21 wskazań, „zasiłek dla bezrobotnych” - 15 wskazań i 8 wskazań „emerytura innego członka gospodarstwa domowego”.

Wykres 9. Źródła utrzymania osób bezrobotnych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Najliczniejszą grupę ankietowanych stanowiły osoby, które **poszukiwały zatrudnienia do 6 m-cy** - 56 osób (35%) oraz osoby nie mogące znaleźć zatrudnienia powyżej 24 miesięcy

- **45 osób (29%)**. Osoby poszukujące zatrudnienia od 6 do 12 m-cy stanowiły grupę 35 osób (22%), a osoby, które nie mogły znaleźć pracy w przedziale 12-24 miesiące to 22 osoby (14%).

Wykres 10. Osoby wg okresu pozostawania bez pracy.

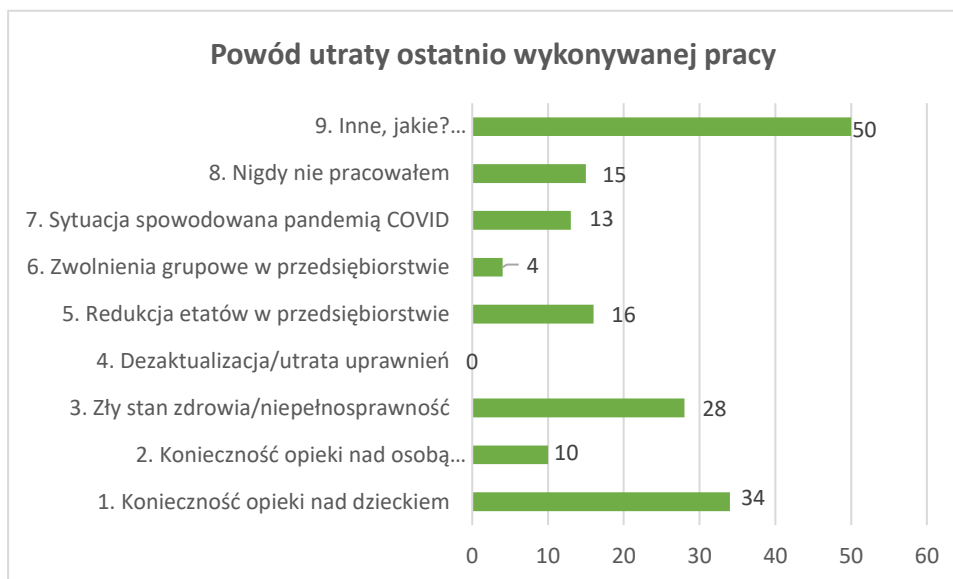

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Jako powód utraty ostatnio wykonywanej pracy, spośród wskazań, respondenci najczęściej wskazywali konieczność opieki nad dzieckiem - 34 wskazania oraz zły stan zdrowia lub niepełnosprawność - 28 wskazań. Redukcję etatów jako powód utraty pracy wskazało 16 osób. „Nigdy nie pracowałem” to 15 odpowiedzi a na sytuację spowodowaną pandemią COVID wskazało 13 osób.

Ponadto 50 wskazań dotyczyło „innych” powodów i były to głównie: zakończenie czasu trwania umowy (22 odp.), pracodawca zamknął lub zawiesił działalność (6 odp.), zmiana miejsca zamieszkania (4 odp.).

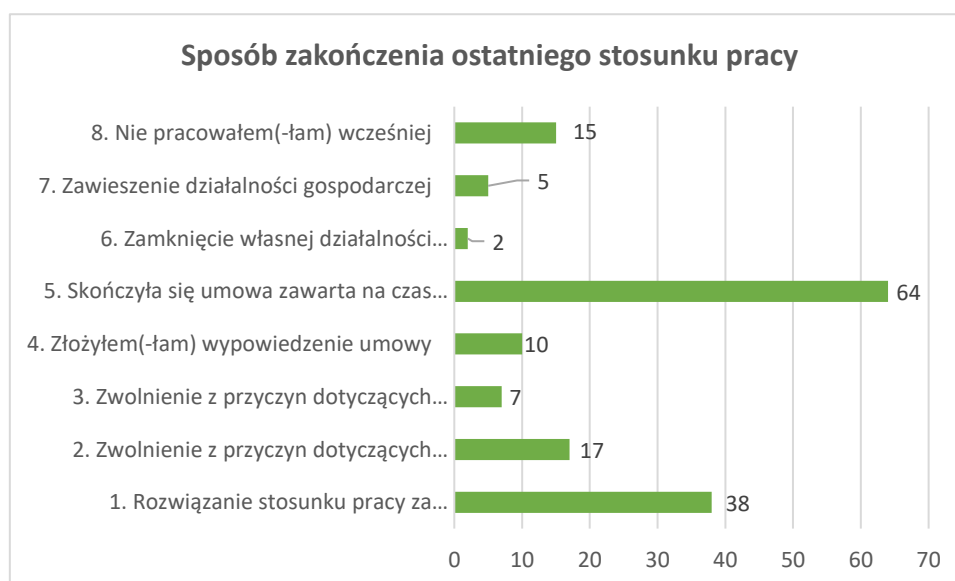
Wykres 11. Powód utraty ostatnio wykonywanej pracy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Największa część ankietowanych wskazała, że zakończyła ostatni stosunek pracy wraz z jego czasem obowiązywania - 64 odpowiedzi (41%). Kolejnym powodem rozwiązania stosunku pracy było „rozwiązanie stosunku pracy za porozumieniem stron” - 38 odpowiedzi (24%), następnie „zwolnienie z przyczyn dotyczących zakładu pracy” - 17 odpowiedzi (11%). 15 osób (9%) nigdzie wcześniej nie pracowało. Najmniej liczną odpowiedzią było zamknięcie własnej działalności gospodarczej - 2 wskazania.

Wykres 12. Zakończenie ostatniego stosunku pracy.

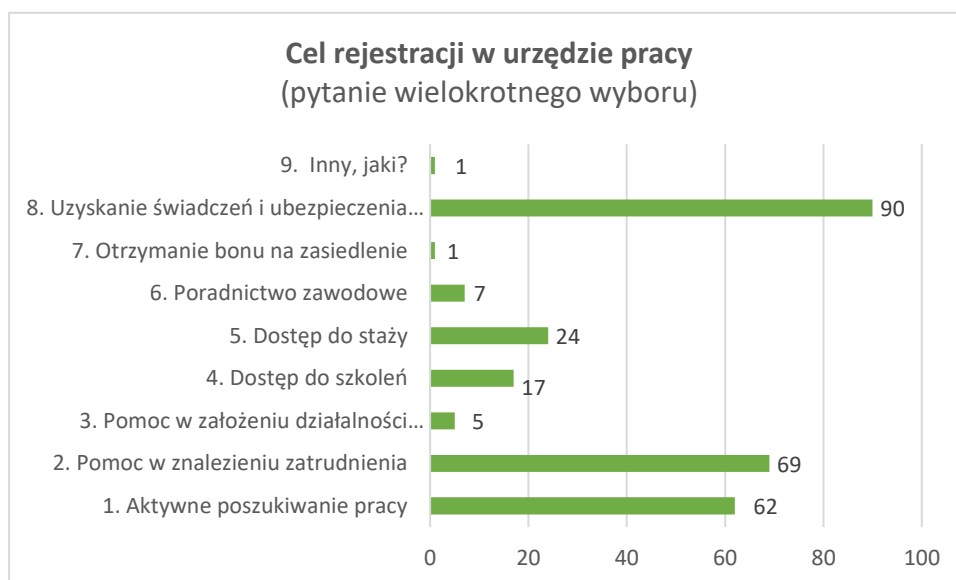

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

2. Gotowość do podjęcia zatrudnienia

W dalszej części ankiety zapytano osoby bezrobotne o powód rejestracji w urzędzie pracy. Główną odpowiedzią było „uzyskanie świadczeń i ubezpieczenia zdrowotnego” i odpowiedź ta została wskazana 90 razy. Następną, najczęściej wskazaną odpowiedzią, była „pomoc w znalezieniu zatrudnienia” - 69 wskazań oraz „aktywne poszukiwanie pracy” - 62 wskazania. Warto zwrócić uwagę, że 24 wskazania to - „dostęp do staży” oraz 17 wskazań - „dostęp do szkoleń”. Pozostałe odpowiedzi to „poradnictwo zawodowe” - 7 odp., „pomoc w założeniu działalności gospodarczej” - 5 odp. oraz po 1 wskazaniu: „otrzymanie bonu na zasiedlenie” oraz „inny”.

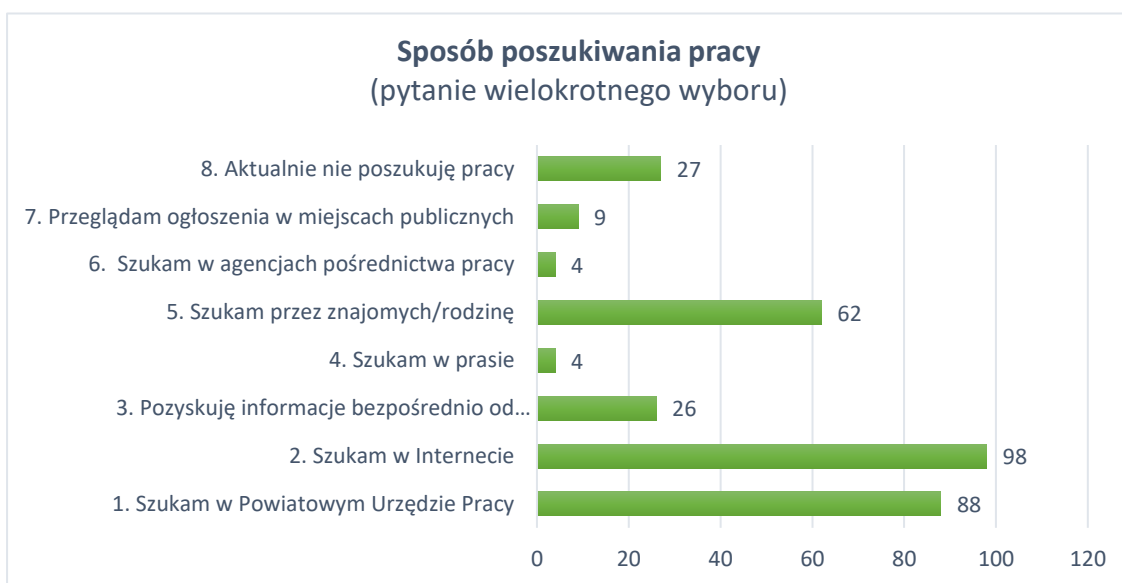
Wykres 13. Cel rejestracji w PUP.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Najliczniejsza grupa ankietowanych poszukiwała zatrudnienia za pomocą internetu - 98 wskazań, następnie **poprzez urząd pracy** - **88 wskazań** oraz za pośrednictwem znajomych/rodziny - 62 wskazania. 27 osób poinformowało, że **aktualnie nie poszukują pracy**. Bezpośrednio od potencjalnych pracodawców pozyskiwało informacje 26 ankietowanych. Pozostałe wskazania widoczne są na poniższym wykresie.

Wykres 14. Sposób poszukiwania pracy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Ankietowani zapytani o przyczynę nieposzukiwania zatrudnienia wskazali jako główny powód problemy zdrowotne - 29 odpowiedzi oraz konieczność opieki nad dzieckiem – 25 odpowiedzi. Następnym powodem było miejsce zamieszkania - trudności z dojazdem - 10 wskazań.

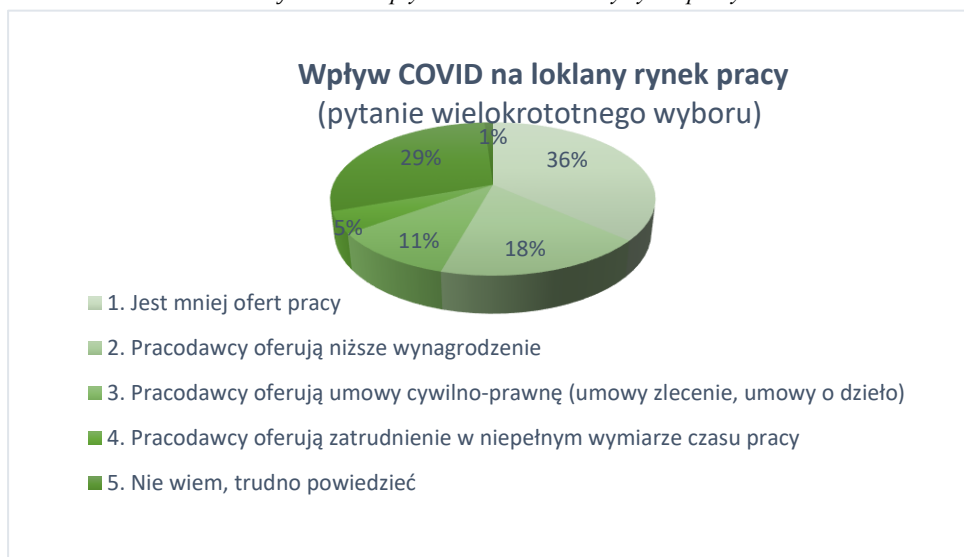
Wykres 15. Przyczyny nieposzukiwania pracy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Zapytano respondentów czy ich zdaniem sytuacja spowodowana pandemią COVID wpłynęła na lokalny rynek pracy. 36% ankietowanych zauważyło, że na lokalnym rynku pracy jest mniej ofert pracy. 29% - nie wiem/trudno powiedzieć, a 18% wskazało, że pracodawcy oferują niższe wynagrodzenie. 11% osób wskazało, że pracodawcy oferują zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy oraz 5% uważało, że pracodawcy oferują umowy cywilno-prawne.

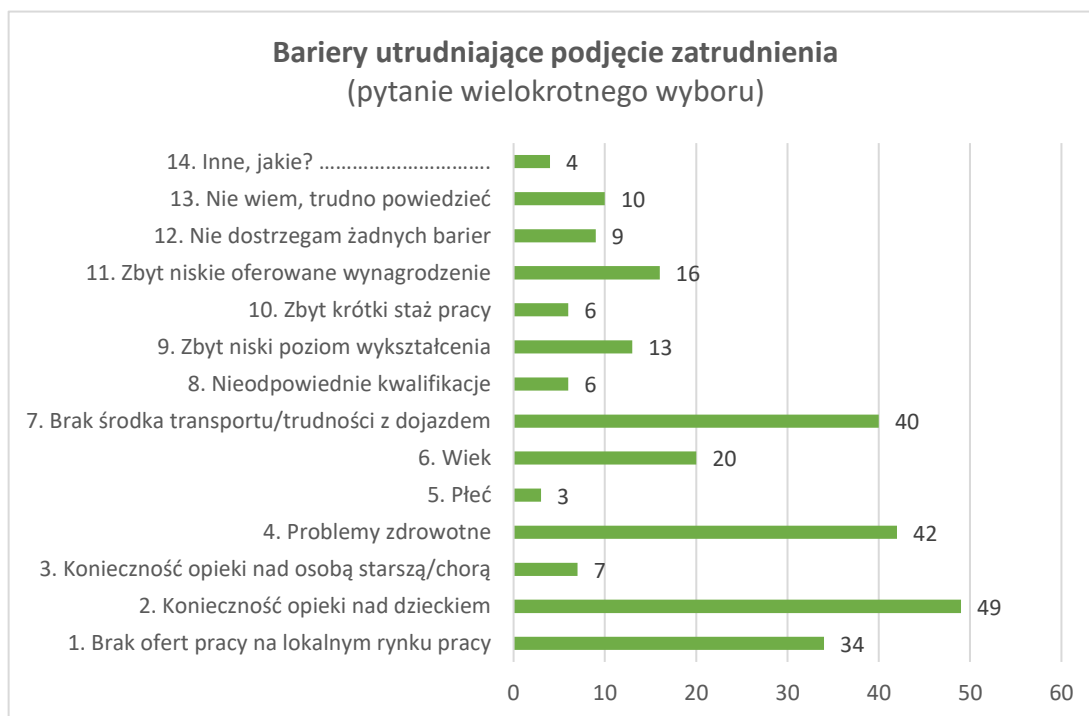
Wykres 16. Wpływ COVID na lokalny rynek pracy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Jako bariery utrudniające podjęcie zatrudnienia ankietowani najczęściej podawali „konieczność opieki nad dzieckiem” - 49 odp., „problemy zdrowotne” - 42 odp., brak środka transportu/trudności z dojazdem” - 40 odp. Dużą przeszkodą w znalezieniu pracy wg respondentów jest również brak ofert pracy na lokalnym rynku pracy - 34 wskazania oraz zbyt niskie oferowane wynagrodzenie - 16 wskazań. Pozostałe wskazania, jak widać poniżej, stanowiły mniejsze bariery utrudniające podjęcie zatrudnienia.

Wykres 17. Bariery utrudniające podjęcie zatrudnienia.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Na pytanie o gotowość podjęcia pracy, gdyby ją w tym tygodniu zaoferowano - 43% ankietowanych odpowiedziało, że byłoby gotowi do podjęcia pracy w ciągu 30 dni od jej zaoferowania. 32% podjęłoby zatrudnienie natychmiast a 25% nie chciałaby/nie mogłaby jej podjąć.

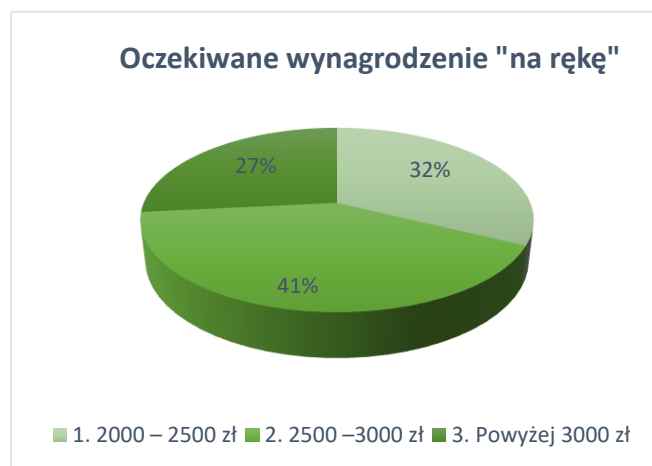
Wykres 18. Gotowość do podjęcia zatrudnienia.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

41% ankietowanych oczekiwało wynagrodzenia netto w wysokości 2500 zł - 3000 zł. Kolejnym wskazaniem było 2000 zł - 2500 zł „netto” - 32% odpowiedzi oraz powyżej 3000 zł - 42 odp.

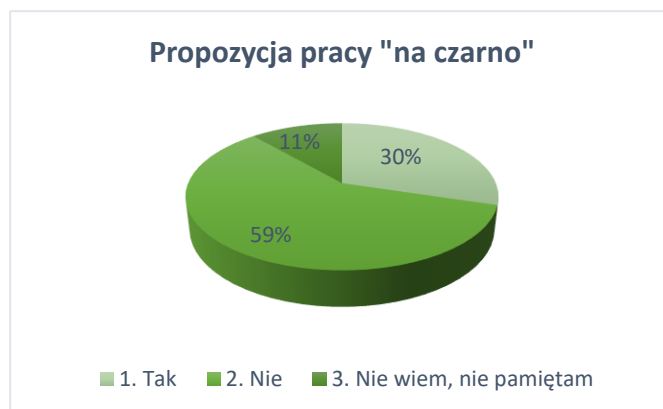
Wykres 19. Oczekiwane wynagrodzenie.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Na pytanie czy kiedykolwiek zaproponowano Panu/Pani pracę bez jakiejkolwiek umowy, tj. „na czarno”, aż 59% ankietowanych odpowiedziało „tak”. 30% nie miało takiej propozycji a 11% odpowiedziało, że nie wie lub nie pamięta.

Wykres 20. Propozycja pracy bez umowy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Ankietowani zostali zapytani czy obecna sytuacja umożliwia znalezienie i podjęcie zatrudnienia. Odpowiedzi twierdzących było 51% (wszystkie odpowiedzi bez uzasadnienia), zaprzeczających było 49%. Respondenci uzasadnili swoje negatywne odpowiedzi wskazując na problemy zdrowotne (3 odp.), opiekę nad osobą chorą, wiekiem, brakiem ofert pracy (po 1 odp.).

Wykres 21. Wpływ obecnej sytuacji na podjęcie zatrudnienia.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Na pytanie ile czasu ankietowani będą potrzebowali na znalezienie i podjęcie zatrudnienia 39% odpowiedziało, że dłużej niż pół roku. 35% przewidywało, że uda im się znaleźć pracę w ciągu 3 m-cy, a 26% będzie potrzebowało od 3 do 6 m-cy.

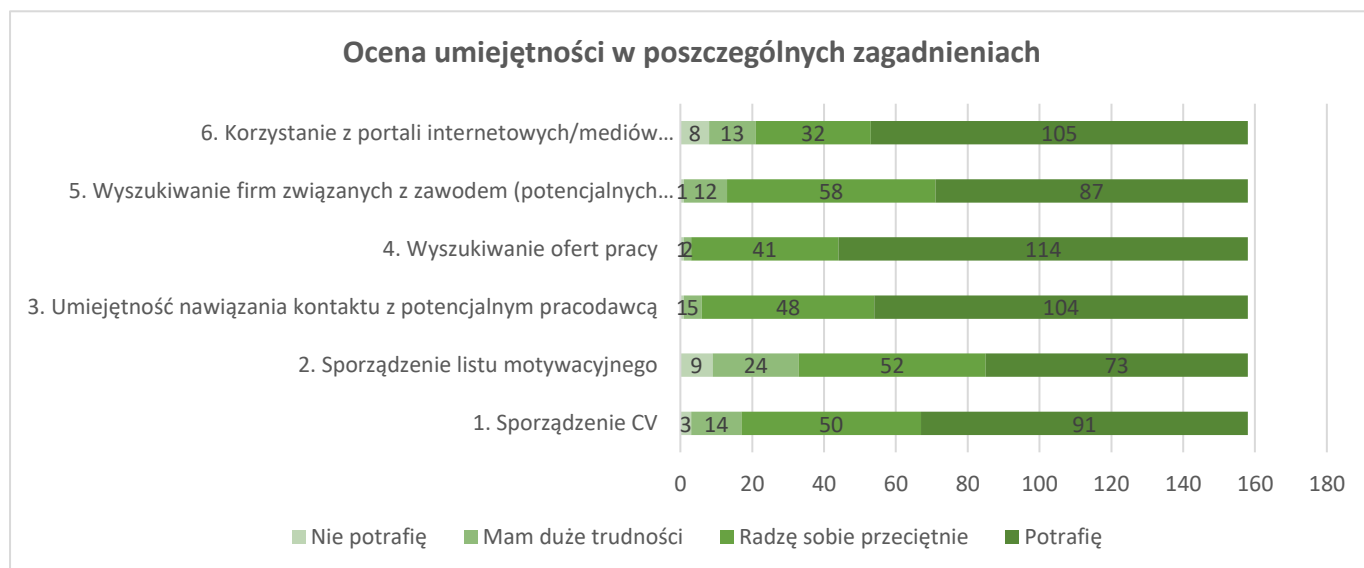
Wykres 22. Czas na znalezienie pracy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Zapytano respondentów o umiejętności związane z poszukiwaniem zatrudnienia. Ankietowani bardzo pozytywnie oceniali swoje umiejętności związane z wyszukiwaniem ofert pracy, kontaktem z pracodawcą, korzystaniem z portali internetowych. Najniżej ocenili swoje umiejętności związane ze sporządzaniem listu motywacyjnego.

Wykres 23. Ocena umiejętności w poszczególnych zagadnieniach.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Na pytanie, „czy odbył Pan/Pani rozmowę kwalifikacyjną” 61% ankietowanych potwierdziło odbycie takiej rozmowy. 39% nigdy jeszcze takiej rozmowy nie miało. Osoby, które odbyły takie rozmowy wskazywały najczęściej, że odbyła się ona miesiąc temu (26 odp.), 3 i 5 m-cy (po 7 odp.) i rok temu (6 odp.)

Wykres 24. Rozmowa kwalifikacyjna.

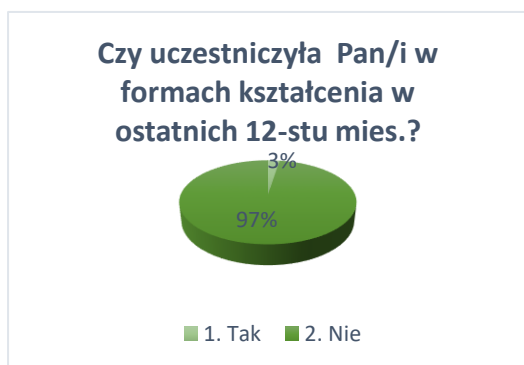

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

3. Uczestnictwo i zainteresowanie formami wsparcia oferowanymi przez PUP

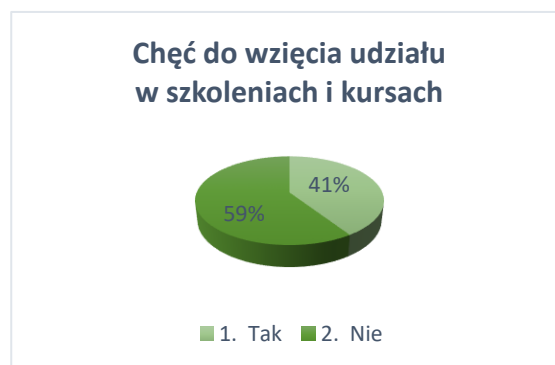
Na pytanie czy w ciągu ostatniego roku ankietowani uczestniczyli w formach kształcenia w 97% odpowiedzieli przecząco. W kolejnym pytaniu, zapytano czy respondenci wyrażają chęć udziału w najbliższym czasie w szkoleniach i kursach organizowanych przez urząd pracy. Zdecydowana większość, 59% - zadeklarowała chęć udziału w ww. formach.

Wykres 25. Uczestnictwo w kształceniu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

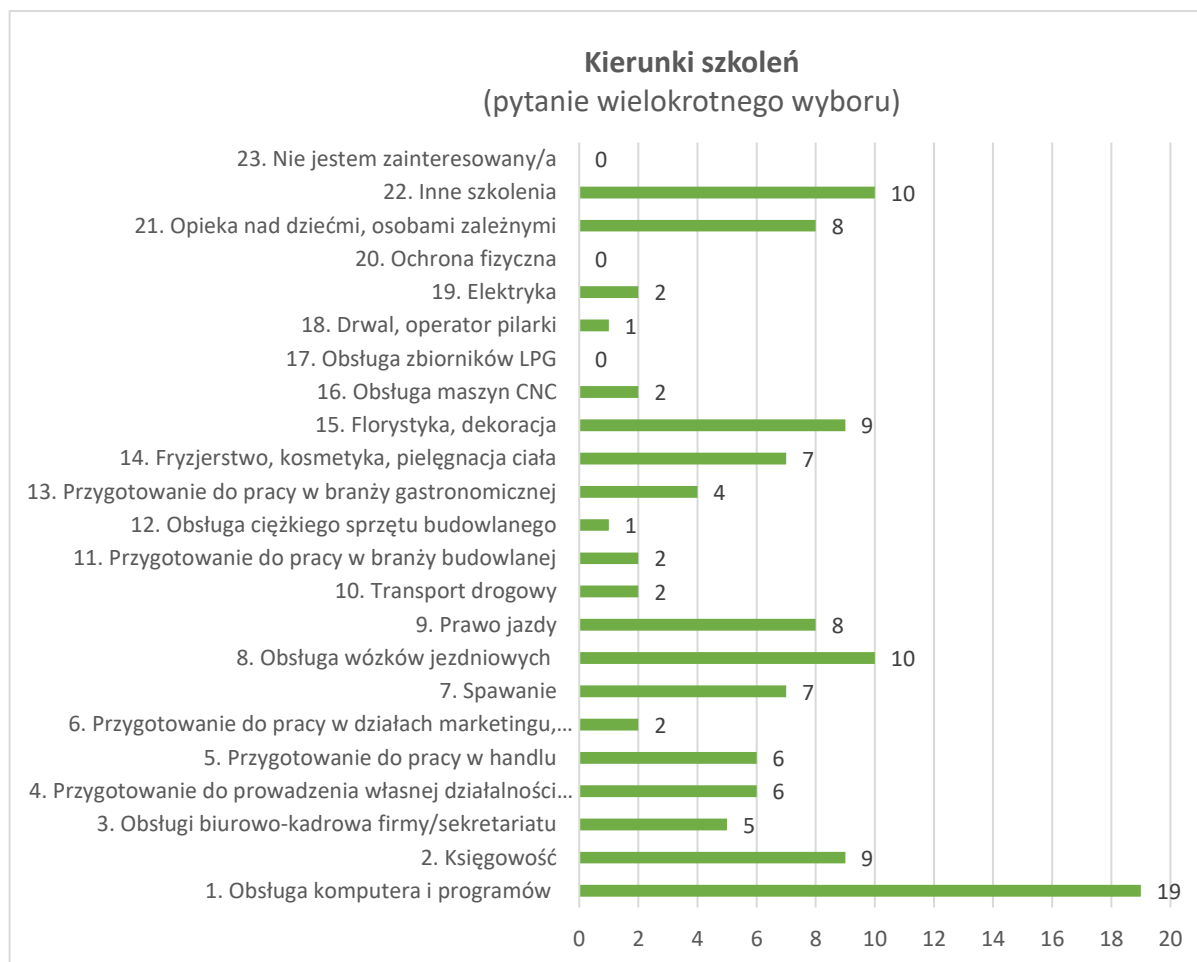
Wykres 26. Chęć do wzięcia udziału w szkoleniach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Ankietowani zainteresowani byli najbardziej szkoleniami z obsługi komputera i programów - 19 odp., obsługą wózków jezdniowych - 10 odp., innymi szkoleniami - 10 odp., księgowością - 9 odp., florystyką/dekoracją - 9 odp.

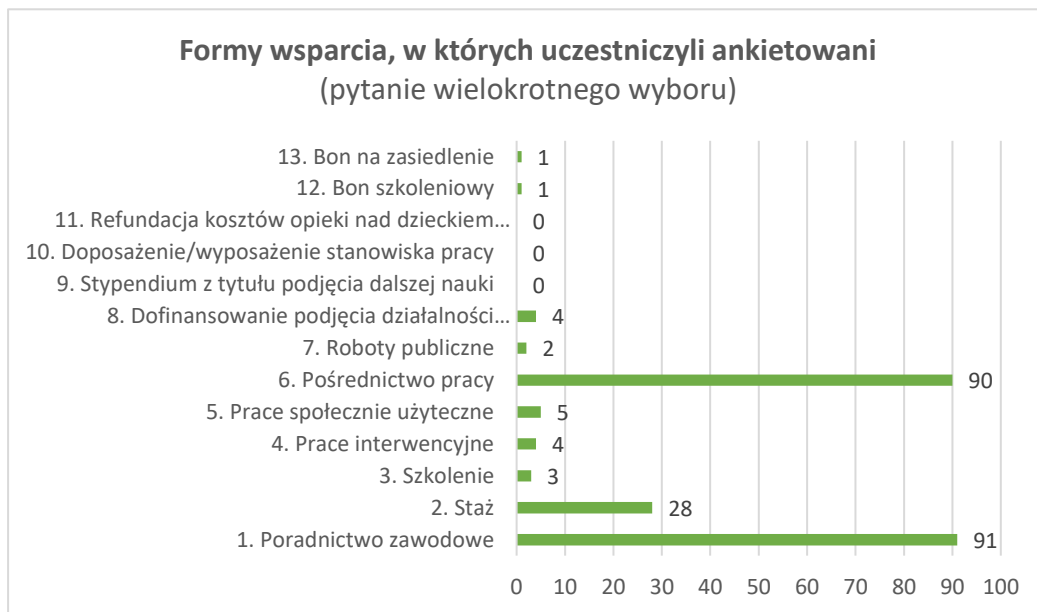
Wykres 27. Kierunki szkoleń.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Znaczna część ankietowanych uczestniczyła już w formach wsparcia organizowanych przez urząd pracy. Z poradnictwa zawodowego skorzystało 91 osób biorących udział w ankiecie, a z pośrednictwa pracy 90. 28 ankietowanych osób wzięło udział w stażu organizowanym przez urząd pracy.

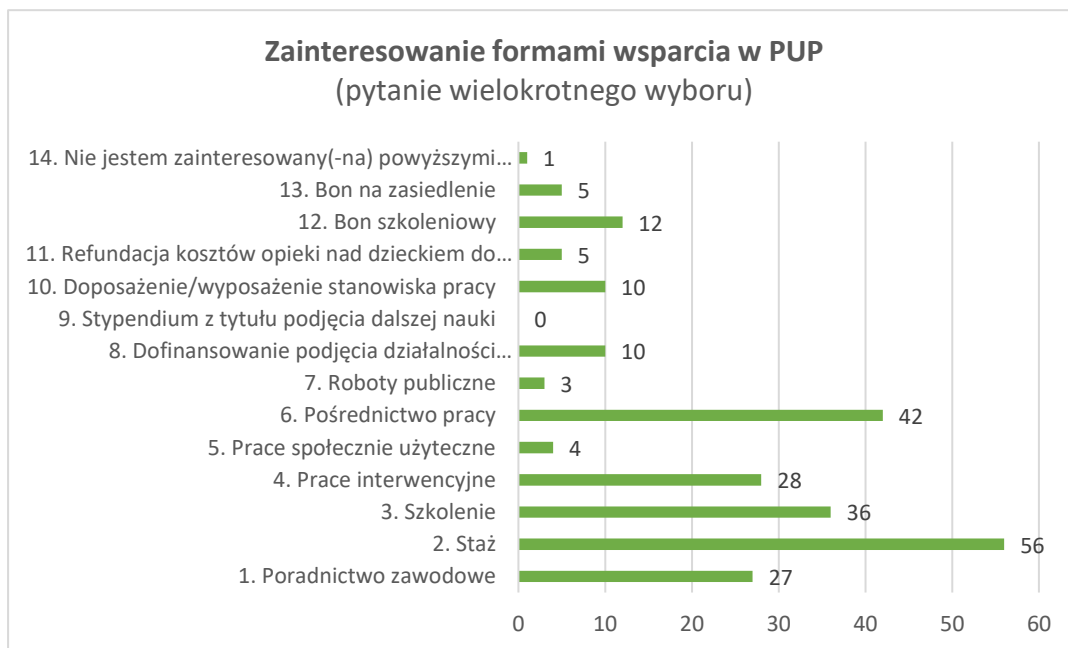
Wykres 28. Formy wsparcia, w których uczestniczyli ankietowani.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Ostatnie pytanie w ankiecie dla osób bezrobotnych dotyczyło zainteresowania formami wsparcia oferowanymi przez urząd. Największym zainteresowaniem cieszyły się staże - 56 odp., następnie pośrednictwo pracy – 42 odp., szkolenia – 36 odp., prace interwencyjne – 28 odp. Najmniejszym zainteresowaniem cieszyły się roboty publiczne - 3 odp. i prace społecznie użyteczne – 4 odp. Żadna z ankietowanych osób nie była zainteresowana pobieraniem stypendium z tytułu podjęcia dalszej nauki.

Wykres 29. Zainteresowanie formami wsparcia.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

III. WYNIKI BADAŃ – PRACODAWCY

1. Charakterystyka respondentów

W badaniu ankietowym wzięło udział 73 przedsiębiorców z powiatu strzelecko-drezdeneckiego. Z czego 38 firm (52%) miało siedzibę w mieście, a 35 (48%) na wsi. 38 (52%) firm zlokalizowanych było w gminie Strzelce Krajeńskie, 14 (19%) w gminie Drezdenko, 9 (12%) w gminie Zwierzyn, 8 (11%) w gminie Dobiegniew i 4 (6%) w gminie Stare Kurowo.

Wykres 30. Siedziba firmy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

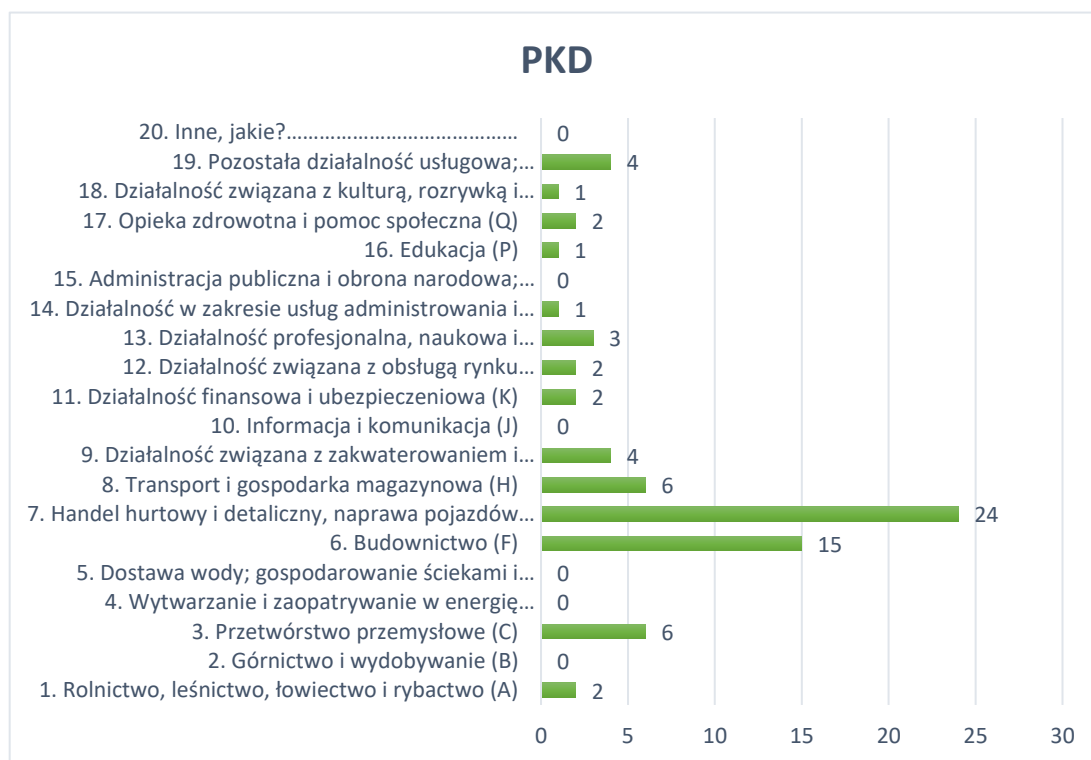
Wykres 31. Gmina, w której działa firma.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Przedsiębiorcy biorący udział w badaniu w większości zajmują się handlem hurtowym i detalicznym, naprawą pojazdów - 24 wskazania - oraz budownictwem - 15 wskazań.

Wykres 32. PKD firm.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Po 36% ankietowanych prowadzi działalność od 1 do 5 lat lub powyżej 10 lat. 17% prowadzi swoją działalność od 5 do 10 lat i 5% to działalności nowo powstałe - do 1 roku. Prawie wszyscy ankietowani, bo aż 97%, to prywatna forma własności przedsiębiorstwa.

Wykres 33. Okres działalności przedsiębiorstwa.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Wykres 34. Forma własności przedsiębiorstwa.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Przedsiębiorstwa biorące udział w ankiecie w 86% to mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników, 11% zatrudnia od 10 do 49 pracowników, a 3% od 50 do 249 pracowników.

Wykres 35. Liczba zatrudnienia.

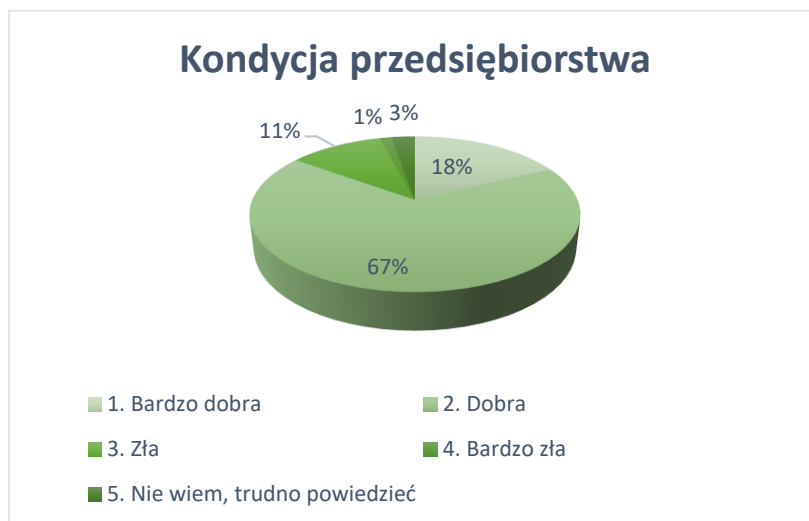

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

2. Kondycja firmy oraz plany zatrudnieniowe

Ankietowani zapytani o **kondycję firmy w 67% określili ją jako dobrą**. Tylko 18% badanych było bardzo zadowolonych z kondycji swojej firmy. 11% uważa to, że kondycja firmy jest zła a dla 3% firma jest w bardzo złej kondycji. Kondycji swojej firmy nie było w stanie określić 1% badanych.

Wykres 36. Kondycja przedsiębiorstw.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Przedsiębiorcy zostali zapytani czy w ciągu najbliższych 24 miesięcy mają w planach inwestycje i twierdząco odpowiedziało aż 57% ankietowanych. 29% nie planował inwestycji, a 14% odpowiedzi, że jeszcze nie wie. Ankietowanych, planujących inwestycje zapytano również czy wpłyną one na wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwie. 58% spośród nich miało w planach zatrudnić nowych pracowników, 22% nie podjęło decyzji, a 20% nie planowało zatrudnienia nowych pracowników pomimo planowanych inwestycji.

Wykres 37. Planowane inwestycje.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Wykres 38. Wpływ inwestycji na wzrost zatrudnienia.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Wszystkich ankietowanych zapytano czy obecnie poszukują pracowników. 53% odpowiedziało przecząco, 41% **poszukiwało pracowników do swoich firm**, a 6% ankietowanych nie wiedziało.

Wykres 39. Czy poszukują Państwo pracowników?.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Najczęściej pracodawcy wskazywali pojedyncze zapotrzebowanie na kierowców z kategorią prawa jazdy B lub C+E (4 odp.), sprzedawców z obsługą kasy fiskalnej (3 odp.), stolarzy z wykształceniem zasadniczym zawodowym (2 odp.) oraz budowlańców - bez dodatkowych kwalifikacji (2 odp.).

Pracodawców, poszukujących pracowników zapytano również o powód ich poszukiwania. Najliczniejszym wskazaniem była informacja, że brakuje pracowników o odpowiednich kwalifikacjach i umiejętnościach - 19 odp., następnymi wskazaniem były informacja o rozbudowie firmy oraz konieczność uzupełnienia liczby pracowników wynikająca z płynności, np. zwolnienia, zmiana pracodawcy - po 6 wskazań.

Wykres 40. Powody poszukiwania pracowników.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

W dalszej części ankiet zapytano przedsiębiorców o sposób poszukiwania pracowników. Najchętniej korzystali oni z polecenia pracowników/znajomych/członków rodziny - 46 wskazań oraz z usług urzędu pracy - 43 wskazania. Pracodawcy również często poszukiwali przyszłych pracowników zamieszczając ogłoszenie w internecie – 41 wskazań.

Wykres 41. Sposoby poszukiwania pracowników.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Najważniejszą cechą wymaganą przez pracodawców wobec przyszłego pracownika były po prostu **chęci do pracy** - **61 wskazań**. Następnie pracodawcy oczekiwali doświadczenia zawodowego - 39 wskazań, uprawnień/kwalifikacji - 32 wskazania oraz gotowości do nabywania kwalifikacji - 21 wskazań.

Wykres 42. Istotne cechy pracowników.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Pracodawcy zapytani o to, czy dostrzegają trudności w znalezieniu odpowiednich pracowników na lokalnym rynku pracy w większości odpowiedzieli, że takowe są - 73% odpowiedzi. **Największą barierą** zdaniem pracodawców **był brak motywacji do pracy** - 33 wskazania, **brak chęci do pracy** - 27 wskazań oraz po 16 wskazań - **brak doświadczenia zawodowego**

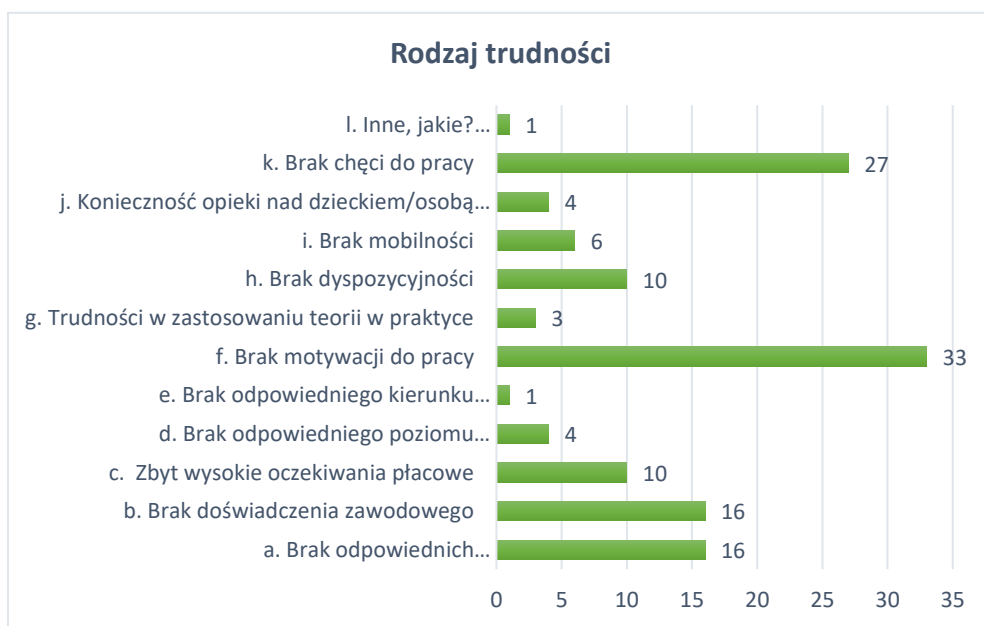
oraz brak odpowiednich umiejętności/ kwalifikacji. Pracodawcy zwrócili uwagę również na zbyt wysokie oczekiwania płacowe - 10 odp. i brak dyspozycyjności – 10 odp. (wykres nr 43).

Wykres 43. Trudności w znalezieniu pracowników.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

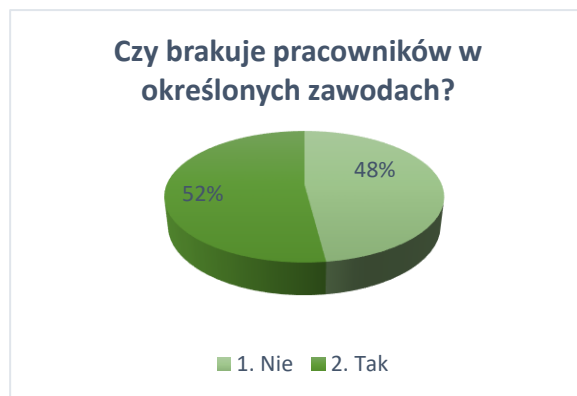
Wykres 44. Rodzaj trudności w znalezieniu pracowników.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Na pytanie, czy brakuje pracowników w określonych zawodach, ankietowani w 52% odpowiedzieli twierdząco. Określili, że na lokalnym rynku pracy brakuje głównie: osób z prawem jazdy kat. C+E (7 odp.), budowlańców (6 odp.), sprzedawców (5 odp.), kucharzy (2 odp.), stolarzy (2 odp.).

Wykres 45. Brak pracowników w określonych zawodach.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Kolejne pytanie dotyczyło oceny dostosowania kształcenia na lokalnym rynku pracy do potrzeb pracodawców w skali od 1 - bardzo niska ocena, do 5 - bardzo wysoka ocena. W większości pracodawcy ocenili pozytywnie dostosowanie kształcenia na lokalnym rynku pracy do potrzeb pracodawców. Ocenę niską i bardzo niską wskazało 21 pracodawców.

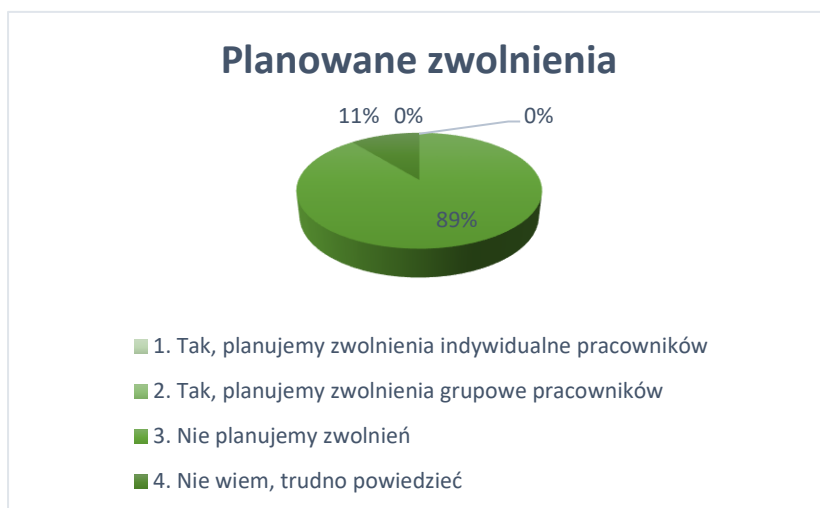
Wykres 46. Ocena dostosowania kształcenia do potrzeb pracodawców.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

W następnej części ankiety, zapytano respondentów, czy w ciągu najbliższych 12 miesięcy zamierzają zwalniać pracowników. **Prawie 90% ankietowanych odpowiedziało przecząco.** Tylko 11% odpowiedziało, że nie wie lub trudno powiedzieć czy zwolnienia będą miały miejsce. Nikt z ankietowanych pracodawców nie planował zwolnień indywidualnych ani zwolnień grupowych.

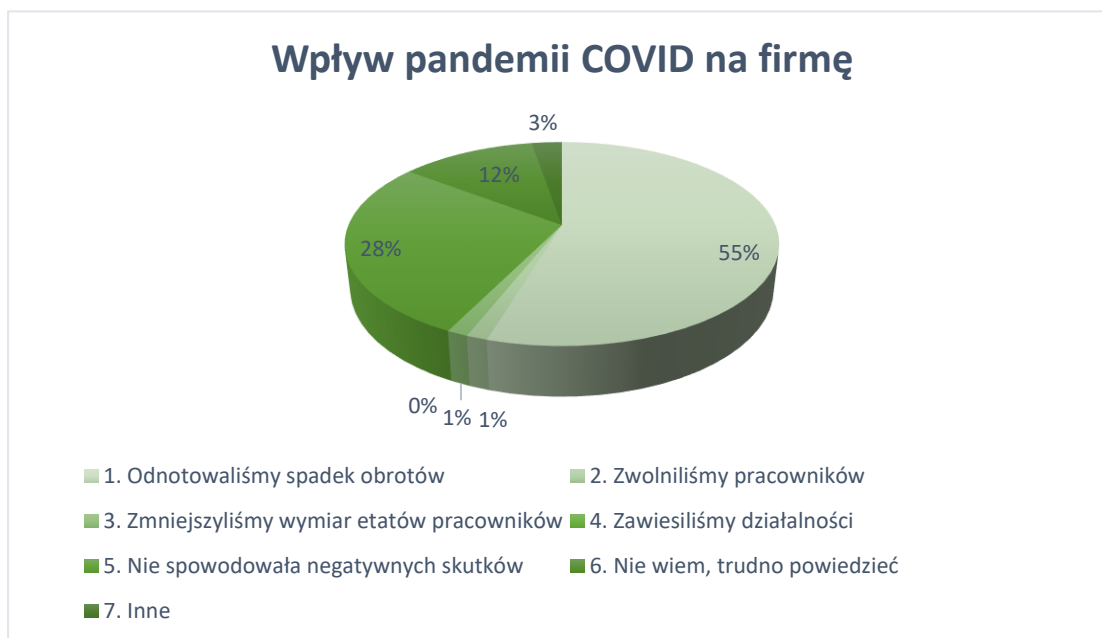
Wykres 47. Planowane zwolnienia.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Pracodawcy zapytani, czy sytuacja spowodowana pandemią COVID wpłynęła na ich firmę- w **55% odpowiedzi, że odnotowali spadek obrotów**, a 28% nie zauważyło negatywnych skutków. 12% nie było w stanie tego określić, 3% zauważyło inne skutki. Natomiast po 1% ankietowanych zwolniło pracowników lub zmniejszyło im wymiar etatów.

Wykres 48. Wpływ pandemii COVID na firmę.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

W nawiązaniu do poprzedniego pytania, zapytano czy firma korzystała z pomocy w ramach Tarczy Antykryzysowej. 73% ankietowanych z takiej pomocy skorzystało, jednakże nie dla wszystkich okazała się ona wystarczająca. 47% ankietowanych stwierdziło, że pomoc była niewystarczająca.

Wykres 49. Czy firma korzystała z Tarczy Antykryzysowej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Wykres 50. Czy pomoc w ramach Tarczy Antykryzysowej była wystarczająca.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Ankietowani zostali zapytani, czy w ciągu najbliższych 24 miesięcy planują szkolić swoich pracowników. Ponad **połowa, bo 52% nie miała takiego zamiaru**, a 29% odpowiedziała, że jeszcze nie wie. Pracodawcy zamierzający szkolić swoich pracowników wskazywali najczęściej na uprawnienia na suwnice, wózki widłowe, podesty, wciągarki (40 odp.) oraz operatora wózka widłowego (12 odp.) i operatora maszyn (10 odp.).

Wykres 51. Planowane szkolenia pracowników.

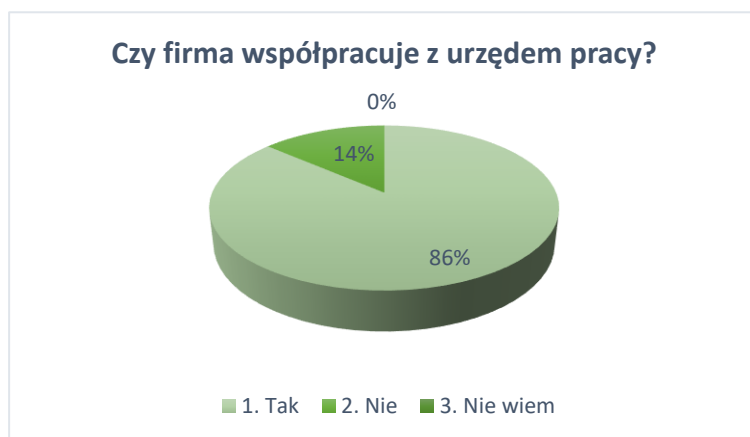

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

3. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy

Na pytanie, czy w ciągu ostatnich 24 miesięcy Pana/Pani firma współpracowała z urzędem pracy, aż 86% potwierdziło współpracę. 14% pracodawców zaprzeczyło.

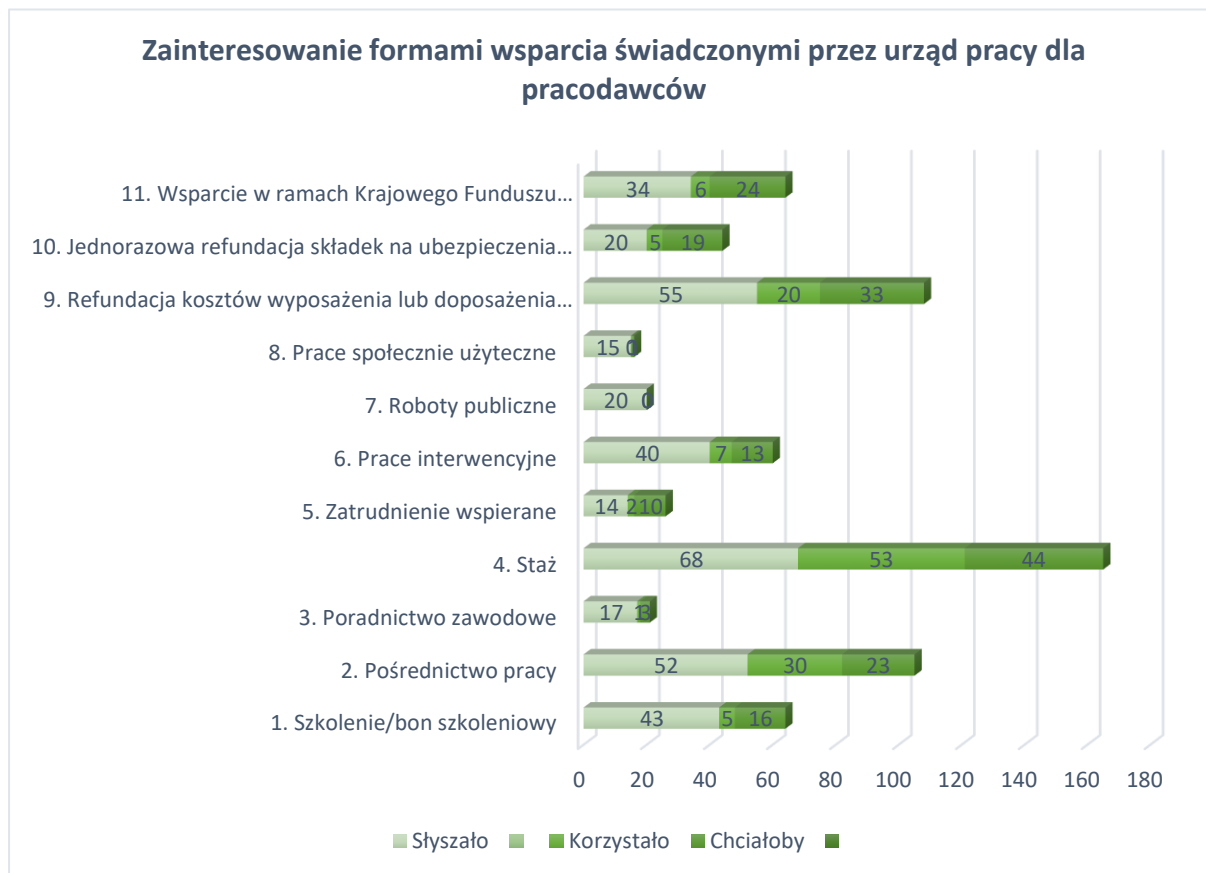
Wykres 52. Współpraca z urzędem pracy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Największa ilość pracodawców słyszała, korzystała i chciałaby skorzystać w przyszłości ze staży organizowanych przez PUP. Dużym zainteresowaniem cieszą się również pośrednictwo pracy oraz refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy. Z proponowanych form wsparcia pracodawcy chcieliby skorzystać najbardziej ze **stażu**, **refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy**, a także z **Krajowego Funduszu Szkoleniowego i pośrednictwa pracy**.

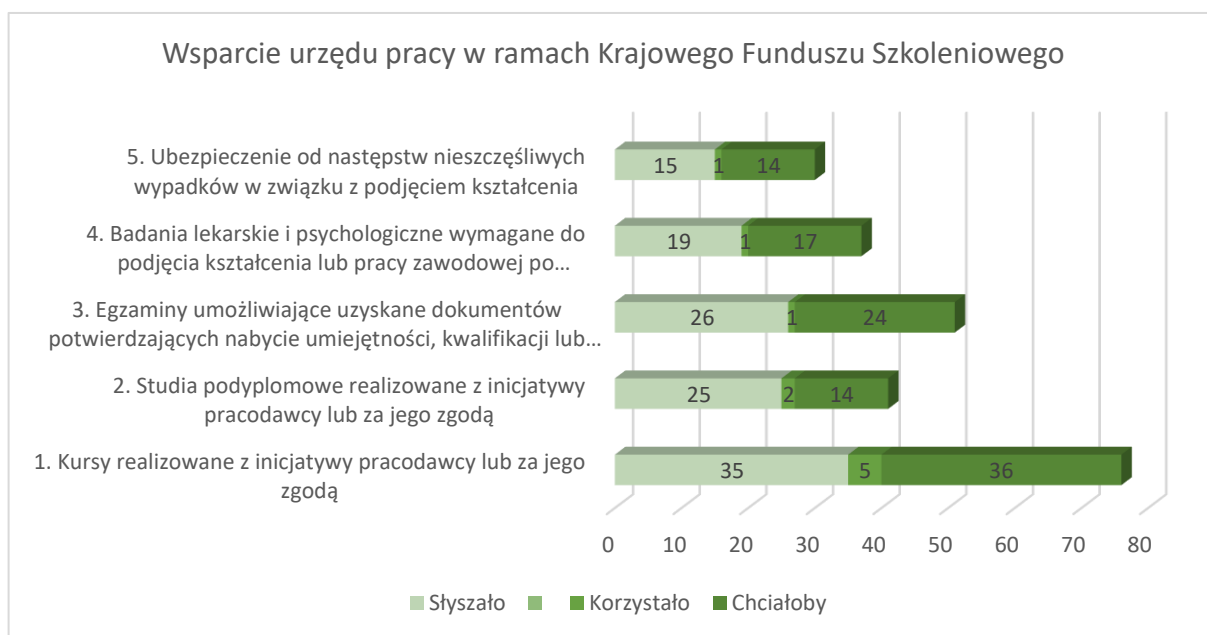
Wykres 53. Zainteresowanie formami wsparcia świadczonymi przez urząd pracy dla pracodawców.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

Zapytano pracodawców jakim dokładnie wsparciem są zainteresowani i z jakiego korzystali, w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Z przeprowadzonej ankiety wynika, że **nieliczna ilość ankietowanych pracodawców korzystała z pomocy w ramach KFS**, natomiast dość duża liczba wskazań informuje, że pracodawcy chcieliby skorzystać z takiej pomocy. Największym zainteresowaniem cieszyły się kursy realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą oraz egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych.

Wykres 54. Wsparcie urzędu pracy w ramach KFS.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badania ankietowego

WNIOSKI

Prognozy dla gospodarki powiatu strzelecko–drezdeneckiego, przedstawiane przez Główny Urząd Statystyczny nie są optymistyczne. Odnotowywany ma być w najbliższych latach ciągły spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, co może powodować problemy kadrowe wielu firm. Pomimo dużej ilości działających firm na terenie powiatu (5154 na dzień 31.12.2020 roku) w głównej mierze są to mikroprzedsiębiorstwa, nie zatrudniające wielu pracowników. Najliczniejszymi branżami działającymi na naszym terenie są handel, naprawa pojazdów oraz budownictwo. Optymistycznym aspektem jest fakt wzrostu nakładów inwestycyjnych w powiecie, który wzrósł w ciągu ostatnich 5 lat o 394,3%.

Na koniec 2021 roku w powiecie strzelecko-drezdeneckim zarejestrowanych było 1 566 osób bezrobotnych, z czego 57,4% stanowiły kobiety. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w przedziale wiekowym 35-44 lata (23,8%, w tym 73,7% kobiet). Ponadto osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym (31,2%, w tym 50,7% kobiet) oraz gimnazjalnym i niższym (30,6%, w tym 52,0% kobiet). Na dzień 31.12.2021 roku najwięcej osób bezrobotnych posiadało staż pracy w przedziale 1-5 lat (24,8%, w tym 63,2% kobiet).

Osoby bezrobotne biorące udział w badaniu wskazały na przynależności do poszczególnych grup: osoby długotrwale bezrobotne (43,7%), osoby do 30 roku życia (31,7%), osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia (22,2%), osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej (21,5%) oraz osoby bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych (20,9%). Ankietowani w głównej mierze utrzymują się z dochodów z pracy członka rodziny (92 odpowiedzi), zasiłków socjalnych (57 odp.) oraz „500+” (42 odp.). Najliczniejszą grupę stanowiły osoby, które poszukują zatrudnienia do 6 m-cy (35%) oraz poszukujące zatrudnienia powyżej 24 m-cy (29%). Głównym powodem rejestracji ankietowanych w PUP było uzyskanie świadczeń i ubezpieczenia zdrowotnego (90 odpowiedzi) oraz pomoc w znalezieniu pracy (69 odp.) i aktywne poszukiwanie pracy (62 odp.). Na pytanie o przyczyny nieposzukiwania zatrudnienia ankietowani wskazywali na problemy zdrowotne (29 odp.), konieczność opieki nad dzieckiem (25 odp.) oraz trudności z dojazdem (10 odp.). Kolejnym istotnym aspektem ankiety było pytanie o bariery utrudniające podjęcie zatrudnienia. Główne wskazania to konieczność opieki nad dzieckiem (49 odp.), problemy zdrowotne (42 odp.), problemy z dojazdem (40 odp.) oraz brak ofert pracy (34 odp.). Aż 25% ankietowanych na pytanie

o gotowość podjęcia wynagrodzenia odpowiedziało, że nie chciałaby/nie mogłaby jej podjąć. 41% ankietowanych oczekuje wynagrodzenia netto w wysokości 2500 zł - 3000 zł. Znaczna część ankietowanych uczestniczyła już w formach wsparcia organizowanych przez urząd pracy - głównie z poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy. Badani, zainteresowani byli najbardziej: stażami (56 odp.), pośrednictwem pracy (42 odp.), szkoleniami (36 odp.), pracami interwencyjnymi (28 odp.) oraz poradnictwem zawodowym (27 odp.).

Firmy biorące udział w badaniu, to firmy, które prowadzą działalność od 1 do 5 lat lub powyżej 10 lat (po 36%). 86% z nich, to firmy zatrudniające do 9 pracowników. 67% ankietowanych określiło kondycję swojej firmy jako dobrą i w ciągu najbliższych 24 miesięcy 57% badanych planuje inwestycje. Ponadto 58% firm ma w planach zatrudnić pracowników. Pracodawcy określili, że najbardziej brakuje im pracowników o odpowiednich kwalifikacjach i umiejętnościach (19 odp.). Na pytanie w jaki sposób poszukują pracowników ankietowani najczęściej udzielili odpowiedzi, że korzystają z polecenia pracowników/znajomych/członków rodziny (46 odp.) oraz z usług urzędu pracy (43 odp.). Najistotniejszymi cechami pracowników, których pracodawcy chcieliby zatrudnić, są po prostu chęci do pracy (61 odp.), dopiero na kolejnych miejscach są doświadczenie zawodowe (36 odp.), posiadane uprawnienia/kwalifikacje (32 odp.). Największym zainteresowaniem wśród form wsparcia świadczonych przez urząd pracy dla pracodawców cieszą się staż (44 odpowiedzi), refundacja kosztów wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy oraz Krajowy Fundusz Szkoleniowy i pośrednictwo pracy.

Spis tabel

Tabela 1. Zmiany w liczbie ludności w powiecie strzelecko-drezdeneckim z podziałem na gminy i wiek ekonomiczny w latach 2016-2020.....	5
Tabela 2. Prognoza ludności GUS do 2050 roku.	6
Tabela 3. Liczba podmiotów gospodarczych na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	6
Tabela 4. Podmioty gospodarcze według grup sekcji PKD w powiecie strzelecko-drezdeneckim w 2020r.....	7
Tabela 5. Podmioty gospodarcze według klas wielkości w gminach powiatu strzelecko-drezdeneckiego w 2020r.....	7
Tabela 6. Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sekcji działalności w powiecie strzelecko-drezdeneckim w latach 2016-2020.	8
Tabela 7. Grunty leśne woj. lubuskiego i powiatu strzelecko-drezdeneckiego w 2016 i 2020 roku.....	9
Tabela 8. Liczba podmiotów gospodarczych według sekcji PKD: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo, przetwórstwo przemysłowe oraz działalność związana z zakwaterowaniem oraz usługami gastronomicznymi w powiecie strzelecko–drezdeneckim w 2020 roku.....	10
Tabela 9. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w powiecie strzelecko-drezdeneckim w latach 2016-2020.....	10
Tabela 10. Pracujący wg sektorów gospodarczych w powiecie strzelecko-drezdeneckim w latach 2016-2020.	12
Tabela 11. Bezrobocie w powiecie z podziałem na gminy w latach 2016-2021	13
Tabela 12. Bezrobocie w powiecie z podziałem na wiek i płeć w latach 2016-2021.	14
Tabela 13. Bezrobocie w powiecie z podziałem na wykształcenie i płeć w latach 2016-2021.	14
Tabela 14. Bezrobocie w powiecie z podziałem na staż pracy i płeć w latach 2016-2021.....	15
Tabela 15. Bezrobocie w powiecie z podziałem na czas pozostawania bez pracy i płeć w latach 2016-2021.....	16
Tabela 16. Powody przyznania świadczenia z pomocy społecznej w powiecie strzelecko-drezdeneckim w latach 2016-2020.....	18

Spis wykresów

Wykres 1. Stopa bezrobocia dla powiatu strzelecko-drezdeneckiego, woj. lubuskiego i kraju w latach 2016-2021.	13
Wykres 2. Wiek osób	20
Wykres 3. Płeć osób	20
Wykres 4. Miejsce zamieszkania.	20
Wykres 5. Osoby wg gmin.	21
Wykres 6 Osoby wg wykształcenia	21
Wykres 7. Osoby wg stażu pracy	22
Wykres 8. Osoby wg przynależności do grup	23
Wykres 9. Źródła utrzymania osób bezrobotnych	23
Wykres 10. Osoby wg okresu pozostawania bez pracy	24
Wykres 11. Powód utraty ostatnio wykonywanej pracy	25
Wykres 12. Zakończenie ostatniego stosunku pracy	25
Wykres 13. Cel rejestracji w PUP	26
Wykres 14. Sposób poszukiwania pracy	27
Wykres 15. Przyczyny nieposzukiwania pracy	27
Wykres 16. Wpływ COVID na lokalny rynek pracy	28
Wykres 17. Bariery utrudniające podjęcie zatrudnienia	28
Wykres 18. Gotowość do podjęcia zatrudnienia	29
Wykres 19. Oczekiwane wynagrodzenie	29
Wykres 20. Propozycja pracy bez umowy	30
Wykres 21. Wpływ obecnej sytuacji na podjęcie zatrudnienia.....	30
Wykres 22. Czas na znalezienie pracy	31

Wykres 23. Ocena umiejętności w poszczególnych zagadnieniach.....	31
Wykres 24. Rozmowa kwalifikacyjna	32
Wykres 25. Uczestnictwo w kształceniu	32
Wykres 26. Chęć do wzięcia udziału w szkoleniach.....	32
Wykres 27. Kierunki szkoleń	33
Wykres 28. Formy wsparcia, w których uczestniczyli ankietowani	34
Wykres 29. Zainteresowanie formami wsparcia	34
Wykres 30. Siedziba firmy	35
Wykres 31. Gmina, w której działa firma	35
Wykres 32. PKD firm.....	36
Wykres 33. Okres działalności przedsiębiorstwa.....	36
Wykres 34. Forma własności przedsiębiorstwa	36
Wykres 35. Liczba zatrudnienia.....	37
Wykres 36. Kondycja przedsiębiorstw	37
Wykres 37. Planowane inwestycje	38
Wykres 38. Wpływ inwestycji na wzrost zatrudnienia	38
Wykres 39. Czy poszukują Państwo pracowników?	38
Wykres 40. Powody poszukiwania pracowników	39
Wykres 41. Sposoby poszukiwania pracowników	40
Wykres 42. Istotne cechy pracowników.....	40
Wykres 43. Trudności w znalezieniu pracowników	41
Wykres 44. Rodzaj trudności w znalezieniu pracowników	41
Wykres 45. Brak pracowników w określonych zawodach	42
Wykres 46. Ocena dostosowania kształcenia do potrzeb pracodawców.....	42
Wykres 47. Planowane zwolnienia	43

Wykres 48. Wpływ pandemii Covid na firmę.....	43
Wykres 49. Czy firma korzystała z Tarczy Antykryzysowej.....	44
Wykres 50. Czy pomoc w ramach Tarczy Antykryzysowej była wystarczająca.....	44
Wykres 51. Planowane szkolenia pracowników	44
Wykres 52. Współpraca z urzędem pracy	45
Wykres 53. Zainteresowanie formami wsparcia świadczonymi przez urząd pracy dla pracodawców	45
Wykres 54. Wsparcie urzędu pracy w ramach KFS.....	46

Załączniki

Załącznik nr 1. Wybrane odpowiedzi z ankiety dla osób bezrobotnych do 30 roku życia.

Załącznik nr 2. Wybrane odpowiedzi z ankiety dla osób bezrobotnych powyżej 30 roku życia.

Załącznik nr 1**Wybrane odpowiedzi z ankiety dla osób bezrobotnych do 30 roku życia.**

A. Płeć		
1. kobieta	29	61,7%
2. mężczyzna	18	38,3%

B. Miejsce zamieszkania		
1. miasto	22	46,8%
2. wieś	25	53,2%

C. Wykształcenie		
1. Podstawowe/gimnazjalne	9	19,1%
2. Zasadnicze zawodowe	15	31,9%
3. Średnie ogólnokształcące	7	14,9%
4. Średnie zawodowe	9	19,1%
5. Policealne/pomaturalne	1	2,1%
6. Wyższe (w tym licencjat)	6	12,8%

D. Staż pracy		
1. Mniej niż rok	12	25,5%
2. Od 1 roku do 5 lat	17	36,2%
3. Od ponad 5 lat do 10 lat	5	10,6%
4. Od ponad 10 lat do 20 lat	0	0,0%
5. Powyżej 20 lat	0	0,0%
6. Brak stażu pracy	13	27,7%

E. Bariery utrudniające podjęcie zatrudnienia		
1. Brak ofert pracy na lokalnym rynku pracy	12	25,5%
2. Konieczność opieki nad dzieckiem	15	31,9%
3. Konieczność opieki nad osobą starszą/chorą	2	4,3%
4. Problemy zdrowotne	3	6,4%
5. Płeć	2	4,3%
6. Wiek	2	4,3%
7. Brak środka transportu/trudności z dojazdem	14	29,8%

8. Nieodpowiednie kwalifikacje	4	8,5%
9. Zbyt niski poziom wykształcenia	4	8,5%
10. Zbyt krótki staż pracy	4	8,5%
11. Zbyt niskie oferowane wynagrodzenie	5	10,6%
12. Nie dostrzegam żadnych barier	5	10,6%
13. Nie wiem, trudno powiedzieć	3	6,4%
14. Inne, jakie?	1	2,1%

F. Zainteresowanie formami wsparcia oferowanymi przez PUP		
1. Poradnictwo zawodowe	6	12,8%
2. Staż	19	40,4%
3. Szkolenie	13	27,7%
4. Prace interwencyjne	10	21,3%
5. Prace społecznie użyteczne	0	0,0%
6. Pośrednictwo pracy	14	29,8%
7. Roboty publiczne	1	2,1%
8. Dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej	2	4,3%
9. Stypendium z tytułu podjęcia dalszej nauki	0	0,0%
10. Doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy	4	8,5%
11. Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem do 6 lat lub osoba zależną	2	4,3%
12. Zwrot kosztów dojazdu na staż lub szkolenie	5	10,6%
13. Bon szkoleniowy	15	31,9%
14. Bon na zasiedlenie	1	2,1%
15. Nie jestem zainteresowany(-na) powyższymi formami wsparcia/jestem zainteresowany(-na) tylko ubezpieczeniem zdrowotnym	8	17,0%

Załącznik nr 2**Wybrane odpowiedzi z ankiety dla osób bezrobotnych powyżej 30 roku życia.**

A. Płeć		
1. kobieta	75	67,6%
2. mężczyzna	36	32,4%

B. Miejsce zamieszkania		
1. miasto	51	45,9%
2. wieś	60	54,1%

C. Wykształcenie		
1. Podstawowe/gimnazjalne	40	36,0%
2. Zasadnicze zawodowe	37	33,3%
3. Średnie ogólnokształcące	6	5,4%
4. Średnie zawodowe	16	14,4%
5. Policealne/pomaturalne	6	5,4%
6. Wyższe (w tym licencjat)	6	5,4%

D. Staż pracy		
1. Mniej niż rok	6	5,4%
2. Od 1 roku do 5 lat	33	29,7%
3. Od ponad 5 lat do 10 lat	29	26,1%
4. Od ponad 10 lat do 20 lat	26	23,4%
5. Powyżej 20 lat	15	13,5%
6. Brak stażu pracy	2	1,8%

E. Bariery utrudniające podjęcie zatrudnienia		
1. Brak ofert pracy na lokalnym rynku pracy	22	19,8%
2. Konieczność opieki nad dzieckiem	34	30,6%
3. Konieczność opieki nad osobą starszą/chorą	5	4,5%
4. Problemy zdrowotne	39	35,1%
5. Płeć	1	0,9%
6. Wiek	18	16,2%

7. Brak środka transportu/trudności z dojazdem	26	23,4%
8. Nieodpowiednie kwalifikacje	2	1,8%
9. Zbyt niski poziom wykształcenia	9	8,1%
10. Zbyt krótki staż pracy	2	1,8%
11. Zbyt niskie oferowane wynagrodzenie	11	9,9%
12. Nie dostrzegam żadnych barier	4	3,6%
13. Nie wiem, trudno powiedzieć	7	6,3%
14. Inne, jakie?	3	2,7%

F. Zainteresowanie formami wsparcia oferowanymi przez PUP		
1. Poradnictwo zawodowe	21	18,9%
2. Staż	37	33,3%
3. Szkolenie	23	20,7%
4. Prace interwencyjne	18	16,2%
5. Prace społecznie użyteczne	4	3,6%
6. Pośrednictwo pracy	28	25,2%
7. Roboty publiczne	2	1,8%
8. Dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej	8	7,2%
9. Stypendium z tytułu podjęcia dalszej nauki	0	0,0%
10. Doposażenie/wyposażenie stanowiska pracy	6	5,4%
11. Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem do 6 lat lub osoba zależną	3	2,7%
12. Zwrot kosztów dojazdu na staż lub szkolenie	7	6,3%
13. Bon szkoleniowy	0	0,0%
14. Bon na zasiedlenie	0	0,0%
15. Nie jestem zainteresowany(-na) powyższymi formami wsparcia/jestem zainteresowany(-na) tylko ubezpieczeniem zdrowotnym	31	27,9%